

Bruksela, 16 marca 2026 r.
(OR. en)

7289/26

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0408(COD)

CODEC 438
JUSTCIV 38
ECOFIN 337
COMPET 324
JAI 343
PE 39

NOTA INFORMACYJNA

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wniosek dotyczący DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY w sprawie harmonizacji pewnych aspektów prawa dotyczącego
niewypłacalności
– Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim
(Strasburg, 9–12 marca 2026 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 294 TFUE oraz Wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kontaktowały się ze sobą w sposób nieformalny w celu wypracowania porozumienia w sprawie tego wniosku w pierwszym czytaniu.

W związku z tym przewodniczący Komisji Prawnej (JURI) Ilhan KYUCHYUK (Renew Europe, BG) przedstawił w imieniu tej komisji poprawkę kompromisową (poprawka nr 201) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego dyrektywy, w odniesieniu do którego Emil RADEV (PPE, BG) przygotował projekt sprawozdania. Poprawkę tę uzgodniono podczas nieformalnych kontaktów, o których mowa powyżej.

¹ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

GŁOSOWANIE

Podczas głosowania, które odbyło się na posiedzeniu plenarnym 10 marca 2026 r., przyjęto poprawkę kompromisową (poprawka nr 201) do wyżej wspomnianego wniosku dotyczącego dyrektywy. Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji jest równoznaczny ze stanowiskiem Parlamentu w pierwszym czytaniu, które zawarte jest w rezolucji ustawodawczej przedstawionej w załączniku do niniejszej noty².

Stanowisko Parlamentu odzwierciedla wcześniejsze uzgodnienia między instytucjami. Rada powinna zatem być w stanie zatwierdzić stanowisko Parlamentu.

Akt zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

² Wersja stanowiska Parlamentu zawarta w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do wniosku Komisji oznaczono *pogrubieniem i kursywą*. Symbol „■” wskazuje tekst usunięty.

P10_TA(2026)0057

Harmonizacja pewnych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2026 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji pewnych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności (COM(2022)0702 – C9-0410/2022 – 2022/0408(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2022)0702),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0410/2022),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 22 marca 2023 r.¹,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 75 ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 5 grudnia 2025 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 60 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Gospodarczą i Monetarną,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A10-0126/2025),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i

¹ Dz.U. C 184 z 25.5.2023, s. 34.

Komisji oraz parlamentom narodowym.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 10 marca 2026 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/... w sprawie harmonizacji niektórych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą²,

¹ Dz.U. C 184 z 25.5.2023, s. 34.

² Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2026 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem niniejszej dyrektywy jest przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i *unii rynków kapitałowych* oraz wyeliminowanie przeszkód w korzystaniu z podstawowych wolności, takich jak swoboda przepływu kapitału i swoboda przedsiębiorczości, które to przeszkody wynikają z różnic między przepisami w dziedzinie niewypłacalności w poszczególnych państwach.

- (2) Postępowania upadłościowe zapewniają uporządkowaną **likwidację** lub restrukturyzację spółek lub przedsiębiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i gospodarczej. W kontekście inwestycji finansowych postępowania te, **w tym odpowiednie zabezpieczenia umożliwiające dokładną ocenę wartości majątku tych spółek i przedsiębiorców**, mają kluczowe znaczenie, gdyż decydują o ostatecznej wysokości kwoty odzyskanej z takich inwestycji. Duże różnice w materialnych przepisach prawa dotyczącego niewypłacalności, których istnienie potwierdzono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848³, przyczyniły się do większej niepewności prawa i nieprzewidywalności **wyników** postępowań upadłościowych. Duże rozbieżności w obrębie Unii pod względem wysokości odzyskanej kwoty oraz czasu potrzebnego do zakończenia postępowań upadłościowych mają negatywny wpływ na przewidywalność kosztów ponoszonych przez wierzycieli i inwestorów w sytuacjach transgranicznych na rynku wewnętrznym. Ta rozbieżność między przepisami państw członkowskich zmniejsza atrakcyjność inwestycji transgranicznych, stwarzając tym samym bariery i wpływając na transgraniczny przepływ kapitału w Unii oraz do i z państw trzecich. **W związku z tym harmonizacja niektórych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności może wymagać zmian w prawie niektórych państw członkowskich.**
- (3) Integracja rynku wewnętrznego w dziedzinie prawa dotyczącego niewypłacalności za pośrednictwem niniejszej dyrektywy ma kluczowe znaczenie dla poprawy skuteczności funkcjonowania rynków kapitałowych w Unii, w tym dla umożliwienia większego dostępu do finansowania przedsiębiorstw. Konieczne jest zatem ustanowienie w konkretnych obszarach minimalnych wymagań dotyczących postępowań upadłościowych, mających istotny wpływ na skuteczność i długość tych postępowań, zwłaszcza w przypadku transgranicznych postępowań upadłościowych.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/848/oj>).

(4) *Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla indywidualnych i zbiorowych praw pracowniczych wynikających z prawa Unii i prawa krajowego w kontekście postępowań upadłościowych, w szczególności dyrektyw Rady 98/59/WE⁴ i 2001/23/WE⁵ oraz dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/14/WE⁶, 2008/94/WE⁷ i 2009/38/WE⁸ oraz transponujących je przepisów krajowych. W szczególności niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków dotyczących informowania pracowników i konsultowania się z nimi oraz praw pracowników w przypadku przejęcia przedsiębiorstwa, zakładu lub części przedsiębiorstwa lub zakładu na mocy tych dyrektyw i transponujących je przepisów krajowych, w tym w przypadku gdy te przepisy krajowe zawierają przepisy, które są korzystniejsze dla pracowników lub ich przedstawicieli niż przepisy określone w tych dyrektywach.*

⁴ Dyrektywa Rady 98/59/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych (Dz.U. L 225 z 12.8.1998, s. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/59/oj>).

⁵ Dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. L 82 z 22.3.2001, s. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/23/oj>).

⁶ Dyrektywa 2002/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. ustanawiająca ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj>).

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE z dnia 22 października 2008 r. w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. L 283 z 28.10.2008, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/94/oj>).

⁸ Dyrektywa 2009/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiej rady zakładowej lub trybu informowania pracowników i konsultowania się z nimi w przedsiębiorstwach lub w grupach przedsiębiorstw o zasięgu wspólnotowym (Dz.U. L 122 z 16.5.2009, s. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj>).

- (5) W celu ochrony wartości masy upadłościowej na rzecz wierzycieli, krajowe przepisy prawa dotyczącego niewypłacalności powinny zawierać skuteczne przepisy **dotyczące powództw, w których podnoszona jest nieważność, unieważnialność lub bezskuteczność** czynności prawnych, **w tym transakcji**, które wyrządzają szkodę ogółowi wierzycieli i które stały się skuteczne przed wszczęciem postępowania upadłościowego (zwanych dalej „powództwami dotyczącymi nieważności lub bezskuteczności czynności”) . **W celu ustalenia, czy czynność prawna wyrządza szkodę ogółowi wierzycieli, należy wziąć pod uwagę w jaki sposób zdefiniowane są pojęcia masy upadłościowej i wierzyciela uczestniczącego w postępowaniu upadłościowym. Jest to szczególnie istotne w przypadku, gdy niektóre prawa nie wchodzą w skład masy upadłościowej na mocy prawa krajowego, lecz dotyczą osobistej sfery dłużnika, na przykład prawa do zawarcia lub zakończenia małżeństwa lub przysposobienia dziecka. Przyjęcie lub odrzucenie spadku nie powinno podlegać przepisom odnoszącym się do powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności określonym w niniejszej dyrektywie.**

- (6) *Biorąc pod uwagę, że celem powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności jest odwrócenie skutków czynności prawnej, które są szkodliwe dla masy upadłościowej, należy uznać, że szkodliwe skutki czynności prawnej powstają z chwilą, gdy dana czynność prawna staje się skuteczna, a nie z chwilą jej dokonania. Na potrzeby niniejszej dyrektywy uznaje się, że czynność prawna staje się skuteczna z chwilą, gdy wywołuje ona skutki prawne zgodnie z prawem krajowym. Jeżeli jednak zgodnie z prawem krajowym skutki prawne czynności prawnej są uzależnione od wpisania jej do rejestru publicznego, państwa członkowskie powinny móc postanowić, że czynność prawną uznaje się skuteczną z chwilą spełnienia wszystkich pozostałych wymogów niezbędnych dla jej skuteczności, ponieważ czas potrzebny do wpisania czynności prawnej do rejestru publicznego pozostaje poza kontrolą dłużnika i pozostałych stron czynności prawnej.*

- (7) Na potrzeby niniejszej dyrektywy pojęcie „czynności prawnych” w kontekście przepisów dotyczących powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, powinno **być interpretowane szeroko** ■, tak aby obejmowały wszelkie **celowe** zachowanie wywołujące skutki prawne, **które wyrządza szkodę ogółowi** wierzycieli, **niezależnie od tego, czy wywołanie tych skutków prawnych lub wyrządzenie szkody są celowym działaniem, w tym także w sytuacjach, gdy osoba dokonująca danej czynności prawnej nie działa z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli, niezależnie od przepisów w innych dziedzinach prawa. Czynności dokonane przez osobę, która nie działa świadomie lub która w inny sposób działa, nie korzystając ze swojej wolnej woli, nie powinny być jednak uznawane za czynności prawne zgodnie z niniejszą dyrektywą. Państwa członkowskie powinny móc postanowić**, że pojęcie „czynności prawnej” obejmuje również zaniechania, nie **ma** bowiem istotnej różnicy między tym, czy wierzyciele ponoszą szkodę na skutek działania czy też braku działania danej strony. **Ponadto** przepisy odnoszące się do powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności powinny obejmować nie tylko czynności prawne dokonywane przez dłużnika, ale również czynności prawne dokonywane przez kontrahenta **dłużnika** lub osobę trzecią. ■
- (8) **Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy minimalne odnoszące się do powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności. W związku z tym, z jedynym wyjątkiem dotyczącym terminu przedawnienia roszczeń dochodzonych w ramach takich powództw określonego w niniejszej dyrektywie, państwa członkowskie powinny mieć możliwość utrzymania lub przyjęcia przepisów odnoszących się do powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, które są korzystniejsze dla ogółu wierzycieli niż przepisy niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie powinny również móc przewidzieć stosowanie domniemań lub wymogów, które zmniejszają ciężar dowodu na korzyść strony twierdzącej, że dana czynność prawna jest nieważna, unieważnialna lub bezskuteczna.**

- (9) W celu ochrony uzasadnionych oczekiwań kontrahenta dłużnika, wszelkie ingerencje, będące wynikiem powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, w ważność lub skuteczność czynności prawnej powinny być proporcjonalne do okoliczności, w jakich ta czynność prawna stała się skuteczna. Do takich okoliczności zaliczają się zamiar dłużnika, wiedza kontrahenta oraz *czas, jaki upłynął* między chwilą, w której czynność prawna stała się skuteczna a wszczęciem postępowania upadłościowego. W związku z tym konieczne jest rozróżnienie szeregu szczególnych podstaw powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, które opierają się na powszechnych i typowych sytuacjach faktycznych i które uzupełniają ogólne przesłanki powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności. Taka ingerencja nie powinna też naruszać praw podstawowych uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą praw podstawowych”).
- (10) *Powództwa dotyczące nieważności lub bezskuteczności czynności powinny dotyczyć czynności prawnych, które stały się skuteczne w określonym minimalnym okresie przed datą złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego lub, w państwach członkowskich, w których postępowanie upadłościowe może zostać wszczęte uchwałą członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego dłużnika, przed datą podjęcia takiej uchwały. Możliwość wniesienia powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności prawnej nie powinna zależeć od czasu, jaki zgodnie z prawem krajowym potrzebuje sąd, aby rozpatrzyć wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego, ani od czasu koniecznego zgodnie z prawem krajowym do podjęcia uchwały.*

- (11) Na potrzeby powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności należy rozróżnić między czynnościami prawnymi, w przypadku których roszczenie kontrahenta było wymagalne i skuteczne oraz zaspokojono **lub zabezpieczono** je zgodnie z jego treścią (dalej „prawidłowe **zaspokojenie wierzycelności**”), a czynnościami prawnymi, w przypadku których świadczenia spełniono nie w pełni zgodnie z treścią roszczenia wierzyciela (dalej „nieprawidłowe zaspokojenie wierzycelności”). **Przykłady** nieprawidłowego zaspokojenia wierzycelności obejmują: przedterminowe płatności, zaspokojenie długu za pomocą nietypowych środków płatniczych, późniejsze zabezpieczenie dotychczas niezabezpieczonej wierzycelności, które nie było przewidziane w pierwotnej umowie, przyznanie nadzwyczajnego prawa do rozwiązania umowy lub wprowadzenie innych zmian niewynikających z umowy podstawowej, zrzeczenie się środków obrony, oraz zakwestionowanie lub uznanie spornych długów. W przypadku prawidłowego zaspokojenia wierzycelności powołanie się na uprzywilejowanie wierzyciela jako na podstawę uznania bezskuteczności czynności powinno być możliwe wyłącznie wtedy, gdy wierzyciel czerpiący korzyści z czynności prawnej, która jest **nieważna, unieważnialna lub bezskuteczna**, wiedział ■ w chwili dokonywania transakcji, że dłużnik jest niewypłacalny. W przypadku zarówno prawidłowego, jak i nieprawidłowego zaspokojenia wierzycelności **pojęcia „zaspokojenia” i „zabezpieczenia” roszczenia kontrahenta należy interpretować szeroko, obejmując nimi również czynności, które tworzą prawa do potrącenia lub przyznają wierzycielom uprzywilejowaną pozycję.**

- (12) Przepisy dotyczące powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności wprowadzone niniejszą dyrektywą nie powinny mieć zastosowania do określonych czynności prawnych stanowiących prawidłowe zaspokojenie wierzytelności, a mianowicie czynności prawnych dokonanych bezpośrednio w zamian za godziwe świadczenie wzajemne na rzecz **majątku dłużnika**. Te czynności prawne mają na celu wspieranie zwykłej, codziennej działalności przedsiębiorstwa dłużnika. Aby takie czynności prawne nie podlegały przepisom dotyczącym powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, **■** powinny one mieć podstawę umowną i wymagać bezpośredniego wykonania wzajemnych zobowiązań stron. Ponadto świadczenie oraz świadczenie wzajemne wynikające z tych czynności prawnych powinny **być równoważne** pod względem wartości, a świadczenie wzajemne powinno przynosić korzyść **dłużnikowi**, a nie osobie trzeciej. Przepisy odnoszące się do powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności nie powinny mieć zastosowania do następujących czynności prawnych: niezwłocznej zapłaty za towary, zapłaty wynagrodzeń lub zapłaty za usługi **■**; zapłaty gotówką lub kartą za towary niezbędne do codziennej działalności dłużnika; dostawy towarów, produktów lub usług płatnej przy odbiorze; ustanowienia zabezpieczenia w związku z wypłatą pożyczki **lub w trakcie jej trwania, gdy jest to konieczne zgodnie z przepisami krajowymi w celu utrzymania równowagi wartości świadczenia i świadczenia wzajemnego**, a także niezwłocznego wniesienia opłat publicznych za świadczenia, **takie jak** wstęp na tereny publiczne lub do instytucji publicznych **■**. Przepisy odnoszące się do powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności powinny mieć jednak zastosowanie do udzielania kredytów. **Powinna istnieć możliwość uznania, że zapłata wynagrodzenia pracownikowi dłużnika, zgodnie z prawem krajowym, stanowi bezpośrednio wykonanie świadczenia, jeżeli wynagrodzenie to zostało wypłacone w ciągu trzech miesięcy od wykonania pracy przez tego pracownika.**

- (13) *Zapłata zaległego długu przez dłużnika na rzecz strony trzeciej w ramach stosunku trójstronnego, na przykład gdy spółka zależna spłaca dług swojej spółki dominującej wobec strony trzeciej, nie powinna być automatycznie uznawana za czynność prawną dłużnika dokonywaną bez świadczenia wzajemnego lub za rażąco niewystarczające świadczenie wzajemnie. W takich przypadkach zapłata dokonana przez dłużnika może stanowić ekwiwalent świadczenia strony trzeciej wynikającego z jej zobowiązania wobec spółki dominującej, które mogło przynieść dłużnikowi bezpośrednią lub pośrednią korzyść, a strona trzecia mogła nie mieć możliwości odmowy przyjęcia zapłaty od dłużnika.*
- (14) *Powołanie się na fakt, że wzbogacenie wynikające z nieważnej, unieważnialnej lub bezskutecznej czynności prawnej nie znajduje się już w majątku strony, która odniosła korzyść z tej czynności prawnej (zwany dalej „ustaniem wzbogacenia”), nie powinno być możliwe, jeżeli strona ta wiedziała o okolicznościach stanowiących podstawę powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności. Ponieważ jednak niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy minimalne odnoszące się do powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, państwa członkowskie mogą postanowić, że strona, która odniosła korzyść z czynności prawnej, nie będzie mogła powoływać się na zarzut ustania wzbogacenia, nawet jeżeli strona ta nie wiedziała o okolicznościach stanowiących podstawę powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności.*

- (15) Nowe *finansowanie* lub finansowanie przejściowe udzielone *zgodnie z prawem krajowym* w ramach próby restrukturyzacji, w tym w trakcie zapobiegawczego postępowania upadłościowego na podstawie tytułu II dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023⁹, powinno podlegać ochronie w kolejnych postępowaniach upadłościowych. ■
- (16) *Niniejsza dyrektywa, jako instrument minimalnej harmonizacji, pozostaje bez uszczerbku dla przepisów krajowych dotyczących ważności czynności prawnych podlegających powództwom dotyczącym nieważności lub bezskuteczności czynności. Do państw członkowskich należy zatem decyzja, czy wyrządzającą szkodę czynność prawną należy uznać za nieważną z mocy prawa, lub uznać za pozbawioną skutków prawnych lub bezskuteczną, czy też takie czynności prawne mogą być unieważnione wyłącznie na mocy orzeczenia sądu. Ponadto niniejsza dyrektywa nie określa warunków, na jakich uznaje się, że dłużnik nie jest w stanie spłacić swoich długów w terminie ich wymagalności. W związku z tym na potrzeby niniejszej dyrektywy ustalenia, czy dłużnik nie jest w stanie spłacić swoich długów w terminie ich wymagalności, w tym czy takie ustalenie wymaga, aby dłużnik był co do zasady niezdolny do spłaty swoich długów w terminie ich wymagalności, należy dokonać zgodnie z prawem krajowym.*

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości) (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj>).

- (17) Głównym skutkiem **nieważności, unieważnialności lub bezskuteczności** czynności prawnej w wyniku powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności, jest zobowiązanie strony **czерpiącej korzyści** z tej czynności prawnej do **zwrotu** uzyskanej **korzyści do masy upadłościowej**. Pojęcie „korzyści” w tym kontekście powinno obejmować, w stosownych przypadkach, wynagrodzenia oraz odsetki, zgodnie z mającym zastosowanie **■** prawem krajowym. Korzyść **można uznać za zwróconą, w przypadku gdy uzyskana korzyść została zwrócona w naturze lub w przypadku gdy zapłacono jej równowartość pieniężną, zgodnie z prawem krajowym. Powinna istnieć możliwość wytaczania powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności przeciwko następcom prawnym dłużnika pod tytułem szczególnym, jeżeli w chwili nabycia składników majątku będących przedmiotem powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności nie wiedzieli oni o okolicznościach stanowiących podstawę powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności.**

- (18) Osoby blisko powiązane z dłużnikiem, takie jak krewni, w przypadku gdy dłużnik jest osobą fizyczną, lub – w przypadku gdy dłużnik jest osobą prawną – osoby pełniące funkcje decyzyjne w stosunku do dłużnika zazwyczaj mają przewagę informacyjną w odniesieniu do sytuacji finansowej dłużnika. Aby zapobiec nadużyciom wynikającym z takich zależności, należy ustanowić dodatkowe zabezpieczenia. W związku z tym, gdy drugą stroną uczestniczącą w czynności prawnej, która jest **nieważna, unieważnialna lub bezskuteczna**, jest osoba blisko powiązana z dłużnikiem, należy, w kontekście powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, wprowadzić domniemania prawne dotyczące wiedzy tej strony o okolicznościach stanowiących podstawę takiego powództwa. Domniemania te powinny być wzruszalne i powinny mieć na celu odwrócenie ciężaru dowodu na korzyść masy upadłościowej. ***W przypadku gdy strona, która odniosła korzyść z nieważnej, unieważnialnej lub bezskutecznej czynności prawnej, przeniosła następnie uzyskaną korzyść na osobę trzecią, momentem właściwym do ustalenia, czy osoby te są blisko powiązane, powinien być moment dokonania przeniesienia.***

- (19) Ulepszenie *środków, jakimi dysponują* zarządcy w zakresie identyfikacji i śledzenia składników majątku wchodzących w skład masy upadłościowej, *a także składników majątku będących przedmiotem powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności*, ma zasadnicze znaczenie *dla zmaksymalizowania* wartości masy upadłościowej. W ramach wykonywania swoich obowiązków zarządcy *mogą* uzyskać dostęp do informacji przechowywanych w publicznych rejestrach danych, *z których część została utworzona na podstawie* prawa Unii i *jest* zintegrowana na poziomie europejskim, jak np. system integracji rejestrów przedsiębiorstw (BRIS), o którym mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132¹⁰ lub system wzajemnego połączenia rejestrów upadłości ustanowiony na podstawie rozporządzenia (UE) 2015/848. *Dostęp jedynie* do informacji przechowywanych w publicznych bazach danych często nie jest jednak *wystarczający do* zidentyfikowania i śledzenia składników majątku, które wchodzą lub powinny *wchodzić w skład* masy upadłościowej. Zarządcy napotykają praktyczne trudności w szczególności w przypadkach, gdy próbują uzyskać dostęp do rejestrów składników majątku *zlokalizowanych w państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym zostali powołani*.
- (20) Konieczne jest zatem ustanowienie przepisów zapewniających zarządcom wykonującym swoje obowiązki w postępowaniu upadłościowym bezpośredni albo pośredni dostęp do informacji przechowywanych w bazach danych, które nie są publicznie dostępne.

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 46, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj>).

- (21) *Natychmiastowy i bezpośredni dostęp do rejestrów rachunków bankowych jest często niezbędny dla zmaksymalizowania wartości masy upadłościowej. Należy zatem ustanowić przepisy przewidujące natychmiastowy i bezpośredni dostęp wyznaczonych sądów lub organów administracyjnych państw członkowskich do informacji przechowywanych w rejestrach rachunków bankowych. W celu identyfikacji i śledzenia składników majątku wchodzących w skład masy upadłościowej, a także składników majątku będących przedmiotem powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, konieczne może być udzielenie dostępu nie tylko do informacji o rachunkach bankowych dłużnika, ale również do informacji o rachunkach bankowych osób trzecich, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, aby uznać, że odniosły one korzyści z nieważnych, unieważnianych lub bezskutecznych czynności prawnych.* W przypadku gdy państwo członkowskie zapewnia dostęp do informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem centralnych elektronicznych systemów wyszukiwania danych, dane państwo członkowskie powinno zapewnić, aby organ prowadzący system wyszukiwania danych bezzwłocznie przekazywał wyznaczonym sądom lub organom administracyjnym wyniki wyszukiwania bez ich filtrowania.

- (22) W celu przestrzegania prawa do ochrony danych osobowych i prawa do prywatności należy przyznawać bezpośredni i natychmiastowy dostęp do **rejestrów** rachunków bankowych ■ sądom **lub organom administracyjnym**, wyznaczonym przez państwa członkowskie. Zarządcy powinni zatem mieć możliwość dostępu do informacji przechowywanych w tych **rejestrach** rachunków bankowych pośrednio, zwracając się do wyznaczonych sądów **lub organów administracyjnych** w państwie członkowskim, w którym zostali powołani, o uzyskanie dostępu do tych **rejestrów** i ich przeszukiwanie. **Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczenia tych samych sądów lub organów administracyjnych mających dostęp do rejestrów rachunków bankowych zarówno w wymiarze krajowym, jak i transgranicznym za pośrednictwem systemu integracji rejestrów rachunków bankowych, o którym mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640¹¹ (BARIS). Państwa członkowskie powinny również móc postanowić, że warunki dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich wyszukiwania powinny być weryfikowane przez sądy lub organy inne niż sądy lub organy wyznaczone na mocy niniejszej dyrektywy. Dostęp do informacji należy przyznawać wyłącznie po indywidualnym rozpatrzeniu każdego przypadku, gdy jest to istotne dla konkretnego postępowania upadłościowego w celu identyfikacji i śledzenia składników majątku wchodzących w skład masy upadłościowej, a także składników majątku będących przedmiotem powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności. Ponieważ jednak niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy minimalne, państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać przepisy przewidujące bezpośredni dostęp zarządców do krajowych rejestrów rachunków bankowych i elektronicznych systemów wyszukiwania danych oraz możliwość ich przeszukiwania przez zarządców. W przypadkach, w których zarządcy mają bezpośredni dostęp do krajowych rejestrów rachunków bankowych lub elektronicznych systemów wyszukiwania danych i mogą przeprowadzać bezpośrednio wyszukiwanie, państwa członkowskie nie są zobowiązane do wyznaczenia sądów lub organów uprawnionych do dostępu do tych rejestrów lub systemów wyszukiwania danych i ich przeszukiwania, ale pozostają zobowiązane do wyznaczenia sądów lub organów uprawnionych do dostępu do tych rejestrów lub systemów i ich przeszukiwania za pośrednictwem BARIS.**

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie mechanizmów, które państwa członkowskie powinny wprowadzić, mających na celu zapobieganie wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 oraz zmieniająca i uchylająca dyrektywę (UE) 2015/849 (Dz.U. L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

- (23) W dyrektywie (UE) 2024/1640 przewidziano, że scentralizowane automatyczne mechanizmy, *takie jak centralne rejestry lub centralne elektroniczne systemy wyszukiwania danych*, mają zostać zintegrowane za pośrednictwem *BARIS*, który ma zostać opracowany przez Komisję i będzie przez nią obsługiwany. Zważywszy na rosnące znaczenie spraw dotyczących niewypłacalności mających skutki transgraniczne oraz znaczenie odpowiednich informacji finansowych dla maksymalizacji wartości masy upadłościowej w postępowaniu upadłościowym, wyznaczone sądy *lub organy administracyjne* powinny mieć możliwość dostępu do *rejestrów* rachunków bankowych innych państw członkowskich i ich przeszukiwania *bezpośrednio*, za pomocą *BARIS*.
- (24) *Dostęp sądów lub organów administracyjnych wyznaczonych na mocy niniejszej dyrektywy do informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem BARIS opiera się na wzajemnym zaufaniu między państwami członkowskimi wynikającym z poszanowania przez nie praw podstawowych i zasad uznanych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i w Karcie praw podstawowych, a także praw podstawowych i zasad przewidzianych w prawie międzynarodowym i umowach międzynarodowych, których Unia lub wszystkie państwa członkowskie są stronami, w tym w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w konstytucjach państw członkowskich, w ich odpowiednich obszarach zastosowania. Przewidziane w niniejszej dyrektywie uprawnienie do dostępu do informacji o rachunkach bankowych i do ich wyszukiwania za pośrednictwem BARIS powinno być wykonywane zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym, a także z zachowaniem krajowych zabezpieczeń proceduralnych w zakresie ochrony danych osobowych.*

- (25) Dane osobowe uzyskane *przez wyznaczone sądy lub organy administracyjne lub zarządców* na podstawie niniejszej dyrektywy powinny ■ być przetwarzane – *zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych* – *wyłącznie* w przypadku, gdy jest to konieczne i proporcjonalne do celów identyfikacji i śledzenia składników majątku wchodzących w skład masy upadłościowej w toczącym się postępowaniu upadłościowym.
- (26) W dyrektywie (UE) *2024/1640* zapewniono, aby osobom *mającym* uzasadniony interes udzielano dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych ■ zgodnie z przepisami o ochronie danych. *Na potrzeby śledzenia składników majątku w związku z toczącym się postępowaniem upadłościowym zarządcom należy* udzielać *w odpowiednim czasie* dostępu *do określonych kategorii* informacji *o beneficjentach rzeczywistych*, *które są przechowywane w zintegrowanych centralnych rejestrach beneficjentów rzeczywistych, takich jak* imię i nazwisko, miesiąc i rok urodzenia oraz państwo zamieszkania i obywatelstwo beneficjenta rzeczywistego, a także informacje o charakterze posiadanej własności lub zakresie sprawowanej kontroli. ■

- (27) Aby zapewnić możliwość skutecznego *śledzenia* składników majątku w związku z transgranicznymi postępowaniami upadłościowymi, zarządcom powinno się zapewnić szybki dostęp do *krajowych rejestrów i baz danych, nawet gdy rejestry te znajdują się w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym powołano danego zarządcę. Dostęp powinien być zapewniany bez udziału sądu lub organu pośredniczącego, umożliwiając zarządcom bezpośrednią komunikację z podmiotami prowadzącymi i obsługującymi krajowe rejestry lub bazy danych. Państwa członkowskie powinny móc przewidzieć możliwość bezpośredniego wyszukiwania przez zarządców w zbiorach danych zawartych w takich rejestrach lub bazach danych.* Warunki dostępu dotyczące zarządców powołanych w innym państwie członkowskim nie powinny być bardziej uciążliwe niż warunki dotyczące zarządców krajowych. *W związku z tym państwa członkowskie nie powinny stosować różnych warunków dostępu wyłącznie na tej podstawie, że wnioskodawca jest zarządcą powołanym w innym państwie członkowskim. Aspekty proceduralne związane z przyjmowaniem i rozpatrywaniem wniosków składanych przez zarządców, takie jak język postępowania lub weryfikacja warunków dostępu, powinny być regulowane prawem państwa członkowskiego, w którym prowadzone są rejestry i bazy danych.*

- (28) *Aby ustanowić skuteczny i spójny system egzekucji długów z majątku dłużników, należy uniemożliwić dłużnikom ukrywanie składników swojego majątku, w tym poprzez nabywanie instrumentów finansowych, takich jak papiery wartościowe. Różnice między krajowymi systemami rozrachunku, a także różne rodzaje i cechy instrumentów finansowych, mogą powodować trudności w dostępie do rejestrów i w identyfikacji ostatecznego beneficjenta rzeczywistego danego instrumentu finansowego. W związku z tym, niezależnie od rodzaju rejestru, bazy danych lub innego źródła informacji, z których korzysta państwo członkowskie, państwa członkowskie muszą dysponować uregulowaniami ułatwiającymi identyfikację i śledzenie właścicieli instrumentów finansowych poprzez udostępnianie na wniosek tych krajowych rejestrów i baz danych.*
- (29) W kontekście likwidacji w ramach postępowania upadłościowego krajowe przepisy prawa dotyczące niewypłacalności powinny umożliwiać likwidację majątku przedsiębiorstwa poprzez sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego części, jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność. Na potrzeby niniejszej dyrektywy „sprzedaż „jako przedsiębiorstwo kontynuujące działalność” **rozumie się** jako przeniesienie całości lub części przedsiębiorstwa na nabywcę w **taki** sposób, aby przedsiębiorstwo lub jego **wystarczająco znacząca część mogły** nadal prowadzić działalność jako jednostka produktywna gospodarczo. **Nie** należy jej rozumieć jako **obejmującej** sprzedaż poszczególnych składników majątku przedsiębiorstwa (zwaną dalej „stopniową likwidacją”).

- (30) Zasadniczo przyjmuje się, że w przypadku likwidacji możliwe jest uzyskanie wyższej wartości poprzez sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego części jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność, niż w drodze stopniowej likwidacji. Aby zachęcać do ■ sprzedaży przedsiębiorstw *jako przedsiębiorstw kontynuujących działalność*, krajowe przepisy prawa dotyczącego niewypłacalności powinny *przewidywać postępowanie, w ramach którego* dłużnik znajdujący się w trudnej sytuacji finansowej *może z pomocą lub pod nadzorem* ■ podmiotu monitorującego *poszukiwać* zainteresowanych nabywców i *przygotowywać* sprzedaż przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność (zwane dalej „*postępowaniem w trybie przygotowanej likwidacji*”) przed formalnym wszczęciem postępowania upadłościowego. Składniki majątku *przedsiębiorstwa objętego postępowaniem w trybie przygotowanej likwidacji mogą następnie* zostać szybko zbyte wkrótce po *formalnym* wszczęciu ■ postępowania upadłościowego. *W niniejszej dyrektywie należy określić standardy dotyczące postępowań w trybie przygotowanej likwidacji, umożliwiając jednocześnie państwom członkowskim dostosowanie tych standardów do istniejącego krajowego prawa dotyczącego niewypłacalności. Aby zapewnić uczciwy proces sprzedaży, podmiot monitorujący powinien być niezależny od dłużnika i wszelkich osób blisko powiązanych z dłużnikiem. Państwa członkowskie powinny móc przewidzieć dodatkowe wymogi dotyczące niezależności podmiotu monitorującego od wspólników albo akcjonariuszy lub wierzycieli.* Postępowania w trybie przygotowanej likwidacji powinny obejmować dwa etapy, a mianowicie etap przygotowawczy i etap likwidacji.

(31) *Celem etapu przygotowawczego powinno być znalezienie odpowiedniego nabywcy na przedsiębiorstwo dłużnika lub na jego część, a etap ten powinien mieć charakter poufny co najmniej w odniesieniu do znalezienia odpowiedniego nabywcy. Celem etapu likwidacji powinno być zatwierdzenie i przeprowadzenie sprzedaży przedsiębiorstwa dłużnika lub jego części oraz podział uzyskanych środków między wierzycieli, zgodnie z prawem krajowym. Etap likwidacji powinien rozpocząć się od podjęcia przez organ sądowy lub inny właściwy organ decyzji o formalnym wszczęciu postępowania upadłościowego na mocy prawa krajowego, co często prowadzi do likwidacji dłużnika. Po zakończeniu etapu likwidacji nie należy uniemożliwiać dłużnikowi kontynuowania działalności gospodarczej przy wykorzystaniu pozostałej części jego przedsiębiorstwa. Etap likwidacji należy przeprowadzić w drodze postępowania upadłościowego innego niż postępowanie dotyczące restrukturyzacji zapobiegawczej. W państwach członkowskich, w których zastosowanie ma rozporządzenie (UE) 2015/848, etap likwidacji należy przeprowadzić w drodze postępowania upadłościowego wymienionego w załączniku A do tego rozporządzenia innego niż postępowanie dotyczące restrukturyzacji zapobiegawczej.*

- (32) *Postępowania w trybie przygotowanej likwidacji pozostają bez uszczerbku dla praw pracowniczych przewidzianych w prawie Unii i prawie krajowym, w tym jeśli chodzi o uczestnictwo przedstawicieli pracowników. Postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji powinno być regulowane przepisami ustawowymi lub wykonawczymi i powinno stanowić postępowanie, w ramach którego przejęcie całości lub części przedsiębiorstwa jest przygotowywane z pomocą podmiotu monitorującego pod nadzorem sądu lub właściwego organu, przed wszczęciem formalnego postępowania upadłościowego mającego na celu likwidację majątku dłużnika. O ile głównym celem postępowania w trybie przygotowanej likwidacji jest umożliwienie likwidacji majątku dłużnika poprzez sprzedaż – w ramach postępowania upadłościowego – przedsiębiorstwa lub jego części jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność w celu zaspokojenia w jak największym stopniu roszczeń wszystkich wierzycieli, o tyle może ono również służyć utrzymaniu zatrudnienia.*
- (33) *Niniejszą dyrektywę stosuje się bez uszczerbku dla dyrektywy 2001/23/WE. W świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, a mianowicie wyroku z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie C-237/20, *Federatie Nederlandse Vakbeweging*¹², etap likwidacji jest objęty wyjątkiem przewidzianym w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/23/WE w przypadkach, gdy głównym celem postępowania w trybie przygotowanej likwidacji jest zaspokojenie roszczeń wierzycieli w możliwie jak największym stopniu przy jednoczesnym utrzymaniu możliwie jak największej liczby miejsc pracy.*

¹² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 28 kwietnia 2022 r., *Federatie Nederlandse Vakbeweging*, C-237/20, ECLI:EU:C:2022:321.

- (34) *Wprowadzenie postępowania w trybie przygotowanej likwidacji na mocy niniejszej dyrektywy nie powinno w żaden sposób prowadzić do ograniczenia uprawnień zarządców lub możliwości sprzedaży przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność w postępowaniu upadłościowym na mocy prawa krajowego.*
- (35) *Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące postępowania w trybie przygotowanej likwidacji nie zastępują krajowych przepisów prawa materialnego, w szczególności przepisów dotyczących kolejności zaspokajania roszczeń wierzycieli, podziału uzyskanych środków, charakteru, zakresu i formy udziału wierzycieli lub wynagrodzenia zarządcy. W przypadku gdy sąd lub właściwy organ nie zezwoli na sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego części, proponowaną przez podmiot monitorujący, postępowanie upadłościowe powinno być prowadzone zgodnie z mającym zastosowanie krajowym prawem dotyczącym niewypłacalności. Rozpoczęcie etapu likwidacji podlega określonym w prawie krajowym wymogom dotyczącym wszczęcia postępowania upadłościowego, takim jak istnienie podstawy jego wszczęcia.*
- (36) *Postępowania w trybie przygotowanej likwidacji określone w niniejszej dyrektywie powinny mieć zastosowanie do dłużników będących osobami prawnymi. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość rozszerzenia stosowania postępowań w trybie przygotowanej likwidacji na osoby fizyczne będące przedsiębiorcami.*

(37) *Dłużnicy powinni mieć możliwość korzystania z tymczasowego wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych. Wstrzymanie czynności egzekucyjnych powinno być możliwe na etapie przygotowawczym albo w kontekście innego rodzaju postępowania upadłościowego, w którym dłużnik zachowuje całkowitą lub przynajmniej częściową kontrolę nad swoim majątkiem i bieżącym prowadzeniem działalności oraz w którym można kontynuować i zakończyć sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność. W przypadku gdy możliwe jest korzystanie ze wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych na etapie przygotowawczym, powinno być ono przyznawane na warunkach określonych w art. 6 i 7 dyrektywy (UE) 2019/1023 oraz w przepisach krajowych transponujących tę dyrektywę.*

- (38) W postępowaniach w trybie przygotowanej likwidacji powinno się zapewnić, aby **najlepsza oferta otrzymana podczas etapu przygotowawczego została przedłożona sądowi lub właściwemu organowi** w celu wydania przez nie zezwolenia **albo wierzycielom w celu jej zatwierdzenia. Podmiot monitorujący powinien ocenić i zadeklarować, czy stopniowa likwidacja pozwoliłaby** ■ wierzycielom na odzyskanie większej wartości, niż cena rynkowa uzyskana **w drodze sprzedaży** przedsiębiorstwa lub jego części jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność. **Można w sposób uzasadniony oczekiwać, że wartość przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność będzie** wyższa niż **jego** wartość w przypadku stopniowej likwidacji, ponieważ oczekiwanie to opiera się na założeniu, że dane przedsiębiorstwo **będzie w dalszym ciągu** prowadzić działalność z minimalnymi zakłóceniami, **utrzyma** zaufanie wierzycieli finansowych, akcjonariuszy lub udziałowców oraz klientów, a także **będzie dalej** generować **przychody**. **Nie należy nakładać zbędnych obciążeń zarówno na podmiot monitorujący, jak i w odniesieniu do procesu sprzedaży, a w szczególności nie należy wymagać pełnej wyceny na etapie przygotowawczym procesu, chyba że potencjalny nabywca jest osobą blisko powiązaną z dłużnikiem. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania od podmiotu monitorującego uwzględnienia elementów innych niż cena, w tym interesu publicznego lub zdolności przedsiębiorstwa do dalszego funkcjonowania.** W przypadku, gdy ofertą **uznaną za najlepszą** jest oferta złożona przez osobę blisko powiązaną z dłużnikiem powinien mieć jednak **zastosowanie wymóg** zwiększonej kontroli. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania od podmiotu monitorującego **uzasadnienia stwierdzenia, że w związku z ofertą uznaną za najlepszą wierzyciele nie znajdą się w sytuacji gorszej niż w przypadku zastosowania alternatywnego mechanizmu podejścia do niewypłacalności dłużnika. Podmiot monitorujący powinien udokumentować przygotowanie procesu sprzedaży, aby zapewnić odpowiednią podstawę do zezwolenia na najlepszą ofertę lub jej zatwierdzenia.**

(39) *Etap przygotowawczy powinien być ograniczony w czasie. Państwa członkowskie powinny przewidzieć maksymalny okres, który może być krótszy niż okres wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych przewidziany w dyrektywie (UE) 2019/1023. W przypadku gdy w trakcie etapu przygotowawczego stanie się oczywiste, że cele postępowania w trybie przygotowanej likwidacji nie mogą zostać osiągnięte, państwa członkowskie powinny móc postanowić, że postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji może zostać zakończone. Takie sytuacje mogą mieć miejsce, gdy dłużnik nie współpracuje z podmiotem monitorującym lub nie działa z należytą starannością na etapie przygotowawczym. Inna taka sytuacja ma miejsce, gdy nie ma racjonalnych perspektyw sprzedaży przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność, na przykład gdy księgi i ewidencje dłużnika są niekompletne lub występują w nich uchybienia w stopniu, który uniemożliwia ustalenie jego sytuacji gospodarczej i finansowej. Ponadto w przypadku gdy prawo krajowe stanowi, że proces sprzedaży prowadzony na etapie przygotowawczym ma być konkurencyjny, przejrzysty i sprawiedliwy oraz spełniać standardy rynkowe, czynności dłużnika, które są niezgodne z tymi wymogami, można postrzegać jako niedochowanie należytej staranności. Państwa członkowskie powinny jednak móc postanowić, że nawet jeżeli dłużnik nie współpracuje z podmiotem monitorującym lub nie dochowuje należytej staranności, to o ile kontynuowanie etapu przygotowawczego leży w ogólnym interesie wierzycieli, sąd lub właściwy organ mają możliwość ograniczenia prawa dłużnika do zarządzania swoim przedsiębiorstwem zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym niewypłacalności, tak aby sfinalizować postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji.*

- (40) Aby **zapewnić** sprzedaż przedsiębiorstwa **w ramach** postępowania w trybie przygotowanej likwidacji **po** najlepszej **cenie**, państwa członkowskie powinny ■ zapewnić, **aby proces sprzedaży na etapie przygotowawczym był prowadzony z zachowaniem** wysokich standardów konkurencyjności, przejrzystości i sprawiedliwości. **Ewentualnie państwa członkowskie powinny móc** postanowić, że po rozpoczęciu etapu likwidacji **lub przedstawieniu rekomendowanego najlepszego oferenta przeprowadza się publiczną licytację w celu wyboru najlepszej oferty lub wierzyciele zatwierdzają ofertę rekomendowaną przez podmiot monitorujący. Do państw członkowskich należy rozstrzygnięcie, czy zatwierdzenie oferty przez wierzycieli następuje w drodze decyzji walne zgromadzenia wierzycieli czy komitetu wierzycieli.**
- (41) **Nie wyklucza się możliwości postanowienia przez państwa członkowskie, że sąd lub właściwy organ, które stwierdziły, że proces sprzedaży nie jest konkurencyjny, przejrzysty i sprawiedliwy oraz nie spełnia standardów rynkowych, mogły podjąć decyzję o przeprowadzeniu publicznej licytacji w trakcie etapu likwidacji lub stopniowej likwidacji majątku dłużnika w postępowaniu upadłościowym wszczętym w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji.**

- (42) *Konieczne jest, aby wszyscy wierzyciele posiadający roszczenia wobec niewypłacalnego dłużnika mieli prawo do udziału w etapie likwidacji w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji. Należy przewidzieć możliwość należytego zarejestrowania, zbadania i zaspokojenia takich roszczeń zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi niewypłacalności.*
- (43) *W przypadku systemów upadłościowych opartych na zasadzie autonomii wierzycieli państwa członkowskie powinny móc postanowić, że o zezwoleniu na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa decyduje walne zgromadzenie wierzycieli lub komitet wierzycieli zgodnie z prawem krajowym.*
- (44) W przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się na stosowanie wymogu wysokich standardów na etapie przygotowawczym, **podmiot monitorujący lub – gdy i w zakresie, w jakim postanowi tak dane państwo członkowskie – dłużnik sprawujący zarząd własny powinni** być odpowiedzialni za zapewnienie, aby proces sprzedaży był konkurencyjny, przejrzysty i sprawiedliwy oraz spełniał standardy rynkowe. Aby spełnić standardy rynkowe, proces sprzedaży powinien być zgodny ze **■** standardowymi zasadami i praktykami dotyczącymi połączeń i przejęć w danym państwie członkowskim, potencjalnie zainteresowane strony powinny zostać zaproszone do udziału w procesie sprzedaży, te same informacje powinny zostać ujawnione potencjalnym nabywcom, co umożliwi im dochowanie należytej staranności, a oferty od zainteresowanych stron powinny być uzyskiwane w drodze uporządkowanego procesu.

- (45) *W przypadku gdy publiczną licytację przeprowadza się przed rozpoczęciem etapu likwidacji lub po jego rozpoczęciu, oferta wybrana przez podmiot monitorujący na etapie przygotowawczym powinna zostać wykorzystana jako oferta początkowa **na potrzeby danej** licytacji. Na etapie przygotowawczym dłużnik powinien mieć możliwość proponowania zachęt dla oferenta składającego taką ofertę początkową, w szczególności zwrotu kosztów lub opłat za rezygnację z transakcji, jeśli w drodze publicznej licytacji zostanie wybrana lepsza oferta. Państwa członkowskie powinny jednak zapewnić, aby tego rodzaju zachęty były proporcjonalne i nie zniechęcały innych potencjalnie zainteresowanych oferentów do udziału w licytacji.*
- (46) *Podmiot monitorujący powinien dokumentować każdy etap procesu sprzedaży i składać z niego pisemne sprawozdania. Te dokumenty i sprawozdania powinny być w odpowiednim czasie udostępniane w formacie cyfrowym. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podmiot monitorujący podlegał takim samym wymogom dotyczącym poufności jak zarządca.*

(47) *Aby zapobiec obniżeniu wartości przedsiębiorstwa tylko dlatego, że jest ono przedmiotem postępowania upadłościowego, ważne jest zapewnienie, aby postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji nie miało wpływu na kontrahentów operacyjnych, takich jak dostawcy lub klienci danego dłużnika i aby nabywca przejął stosunki umowne z nimi. Dlatego też* wszczęcie postępowania upadłościowego nie powinno skutkować przedterminowym rozwiązaniem umów, w świetle których strony muszą jeszcze **wykonać pewne** zobowiązania **i** które są niezbędne do kontynuowania działalności przedsiębiorstwa. Takie rozwiązanie umów stanowiłoby nadmierne zagrożenie dla wartości przedsiębiorstwa (lub jego części), które ma być sprzedane **w drodze** postępowania w trybie przygotowanej likwidacji. W związku z tym należy zapewnić przejęcie **takich** umów przez nabywcę przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa, nawet bez zgody drugiej strony umowy zawartej przez dłużnika. **Mogą jednak wystąpić** sytuacje, **w których** nie można w sposób uzasadniony oczekiwać przeniesienia **pewnych zobowiązań na mocy takich** umów, na przykład gdy nabywca jest konkurentem kontrahenta dłużnika. **Państwa członkowskie powinny móc postanowić, że do przejęcia zobowiązań umownych wymagana jest zgoda kontrahenta lub kontrahentów dłużnika, w zależności od rodzaju umowy, charakteru stron lub interesów danego przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania zgody licencjobiorcy na rozwiązanie** ■ umów dotyczących licencji na prawa własności intelektualnej i przemysłowej, ■ w przypadku **których to umów licencjodawcą jest dłużnik, ponieważ ochrona tych praw w przypadku niewypłacalności licencjodawcy zachęca do inwestowania w opracowywanie takich praw.**

- (48) *Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące automatycznego przejścia umów przez nabywcę pozostają bez uszczerbku dla prawa kontrahenta do rozwiązania umowy zgodnie z jej warunkami lub dla prawa kontrahenta do podjęcia środków na mocy mającego zastosowanie prawa zobowiązań, które mają na celu zapewnienie odpowiedniego wykonania zobowiązania przez dłużnika w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, takich jak prawo kontrahenta do żądania złożenia depozytu lub zabezpieczeń lub prawo do wstrzymania wykonania zobowiązania przed przejściem umowy lub po jej przejściu.*
- (49) *Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość wprowadzenia dodatkowego zabezpieczenia w celu ochrony uzasadnionych interesów kontrahenta poprzez przyznanie kontrahentowi prawa do rozwiązania umowy z zachowaniem co najmniej trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, w przypadku gdy kontrahent doznałby nieuzasadnionego uszczerbku wskutek zobowiązania go do dalszego wykonywania umowy do najwcześniejszego terminu, w którym mógłby on w przeciwnym razie rozwiązać tę umowę na mocy prawa krajowego. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego dotyczących ciężaru dowodu w odniesieniu do nieuzasadnionego uszczerbku.*

- (50) *Aby zwiększyć atrakcyjność transakcji dotyczących składników majątku dłużnika dla potencjalnych nabywców, a tym samym osiągnąć wyższe ceny przy sprzedaży przedsiębiorstw jako kontynuujących działalność, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby nabywcy nabywali przedsiębiorstwa wolne od długów i zobowiązań. W związku z tym roszczenia wierzycieli powinny zostać zaspokojone ze środków uzyskanych ze sprzedaży i nie powinno się ich dochodzić bezpośrednio od nabywcy przedsiębiorstwa. Jednak za zobowiązania wynikające z umów wzajemnych podlegających wykonaniu lub ze stosunków pracy, na przykład zobowiązania związane z uprawnieniami wynikającymi z pracowniczych programów emerytalnych, które są przenoszone na nabywcę, nadal odpowiada nabywca. Ponadto państwa członkowskie powinny móc wprowadzić lub utrzymać przepisy stanowiące, że postępowanie dłużnika jest brane pod uwagę w ocenie odpowiedzialności nabywcy za szkody, jeżeli takie postępowanie można przypisać nabywcy na mocy właściwego prawa dotyczącego niewypłacalności. Przepisy te mogą mieć zastosowanie do szkód objętych prawem ochrony środowiska lub szkód związanych z własnością określonych składników majątku lub kontrolą nad nimi.*
- (51) *Zwolnienie zabezpieczeń lub innych obciążeń związanych ze składnikami majątku przedsiębiorstwa dłużnika powinno być regulowane prawem krajowym. W przypadku gdy prawo państwa członkowskiego wymaga wyraźnej zgody zabezpieczonego wierzyciela na zwolnienie tego zabezpieczenia, to państwo członkowskie powinno mieć możliwość ustanowienia odstępstwa od tego wymogu, z wyjątkiem sytuacji gdy wierzyciel zgłosi sprzeciw wobec zwolnienia.*

- (52) *Najlepsza oferta nie powinna być wykluczona podczas etapu przygotowawczego wyłącznie dlatego, że została złożona przez osobę blisko powiązaną z dłużnikiem. Osobom blisko powiązanym z dłużnikiem należy zatem zezwolić na złożenie oferty i, w przypadku gdy zostanie ona przyjęta, nabycie danego przedsiębiorstwa w stanie wolnym od długów i zobowiązań. Niemniej jednak dopuszczenie osób blisko powiązanych do składania ofert powinno podlegać wzmocnionej kontroli podczas procedury składania ofert. Zapewnienie równych szans innym oferentom, w szczególności w odniesieniu do dostępu do informacji i symetrii informacyjnej, ułatwia szybkie i efektywne przeprowadzenie postępowania w trybie przygotowanej likwidacji i umożliwia innym oferentom przygotowanie ofert.*
- (53) *W przypadku gdy oferta złożona przez osobę blisko powiązaną z dłużnikiem jest uznana za najlepszą, państwa członkowskie powinny móc wprowadzić dodatkowe zabezpieczenia dotyczące zezwolenia na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa oraz dotyczące realizacji tej sprzedaży. Takie zabezpieczenia mogą obejmować spoczywający na nabywcy obowiązek zapewnienia kontynuacji działalności przez określony minimalny okres lub utrzymania umów o pracę.*

- (54) Możliwość **wykonywania** prawa pierwokupu w toku procesu sprzedaży zakłóciłaby konkurencję w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji. Potencjalni oferenci mogliby zaniechać składania ofert, **jeżeli uprawnieniu z tytułu prawa pierwokupu mogliby według własnego uznania odrzucać te oferty**, niezależnie od zainwestowanego w nie czasu i zasobów oraz ekonomicznej wartości **danych ofert**. W celu zapewnienia, aby **zwycięskie oferty odzwierciedlały** najlepsze na rynku **ceny**, prawa pierwokupu nie powinny być przyznawane oferentom ani wykonywane na **etapie likwidacji**. Podmioty posiadające prawa pierwokupu, które powstały przed rozpoczęciem postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, **powinny**, zamiast korzystania z tych praw, **zostać zaproszone do złożenia ofert. Niemniej jednak państwa członkowskie powinny być w stanie wykonywać ustawowe prawa pierwokupu, na które niewypłacalność dłużnika nie ma wpływu.**

- (55) Państwa członkowskie powinny zezwolić wierzycielom zabezpieczonym na udział w procedurze składania ofert w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji poprzez oferowanie kwoty ich wierzytelności zabezpieczonych jako zapłaty za nabycie składników majątku, które stanowiły ich zabezpieczenie (dalej „oferta z zaliczeniem wierzytelności na poczet ceny”). Oferta z zaliczeniem wierzytelności na poczet ceny nie powinna być jednak stosowana w sposób, który **dawałby** wierzycielom zabezpieczonym nienależną przewagę w procedurze składania ofert, np. **gdy** kwota ich wierzytelności zabezpieczonej na majątku dłużnika jest wyższa niż wartość rynkowa **przedsiębiorstwa tego dłużnika**. ***W związku z tym wierzyciel zabezpieczony nie powinien mieć możliwości oferowania całej kwoty swojej wierzytelności względem przedsiębiorstwa dłużnika w przypadku gdy przedsiębiorstwo jest warte mniej niż ta kwota, gdyż mogłoby to zniechęcić potencjalnych konkurentów do udziału w procedurze składania ofert. W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna ograniczyć kwotę, jaką może zaoferować wierzyciel w przypadku wierzytelności niedostatecznie zabezpieczonej. W takich przypadkach wierzyciel zabezpieczony powinien mieć możliwość złożenia oferty jedynie w kwocie, która ma zostać potrącona z ceny nabycia, bez przekraczania wartości rynkowej przedsiębiorstwa. Ograniczenie zdolności wierzyciela do zaoferowania całkowitej wartości zabezpieczonej wierzytelności nie oznacza, że wierzytelność ta traci swoje zabezpieczenie w odniesieniu do części wierzytelności, która nie może być wykorzystana w procedurze składania ofert.***

- (56) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla stosowania prawa konkurencji Unii, w szczególności rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004¹³, ■ oraz nie uniemożliwia państwom członkowskim egzekwowania krajowych przepisów dotyczących kontroli połączeń. Przy wyborze najlepszej oferty podmiot monitorujący powinien mieć możliwość uwzględnienia ryzyka regulacyjnego związanego z ofertami, które wymagają zezwolenia organów ochrony konkurencji, oraz powinien mieć możliwość konsultowania się z tymi organami zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami. ***Ujawnienie informacji przez organ ochrony konkurencji nie powinno być sprzeczne z krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony tajemnic przedsiębiorstwa.*** Oferenci powinni nadal mieć obowiązek dostarczenia wszelkich informacji niezbędnych do oceny tego ryzyka oraz nawiązania w odpowiednim czasie współpracy z właściwymi organami ochrony konkurencji w celu jego ograniczenia. W celu zwiększenia prawdopodobieństwa powodzenia postępowania w trybie przygotowanej likwidacji w przypadku oferty, która wiąże się z takim ryzykiem, podmiot monitorujący ***lub dłużnik*** powinni być zobowiązani do wypełniania ***swojej*** roli w sposób ułatwiający składanie ofert alternatywnych.

¹³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj>).

- (57) Członkowie zarządu nadzorują zarządzanie sprawami *spółki* i najlepiej znają jej sytuację finansową. Są to zatem jedne z pierwszych osób, które zdają sobie sprawę z tego, że dana *spółka jest niewypłacalna*. Późne złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez członków zarządu może prowadzić do obniżenia wysokości kwoty odzyskanej przez wierzycieli. Państwa członkowskie powinny zatem wprowadzić obowiązek składania przez członków zarządu wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego w określonym *terminie*. *W kontekście tego obowiązku państwom członkowskim należy umożliwić zdefiniowanie niewypłacalności w sposób odmienny od zdarzenia powodującego wszczęcie postępowania upadłościowego. W przypadku gdy państwo członkowskie ma więcej niż jeden próg niewypłacalności, do tego państwa członkowskiego należy określenie, który z tych progów pociąga za sobą obowiązek złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. Na potrzeby niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny również określić, do których osób zastosowanie mają obowiązki członków zarządu, z uwzględnieniem możliwego zakresu odpowiedzialności niektórych osób lub organów w odniesieniu do decyzji dotyczących zarządzania spółką.*

- (58) Wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego powinien być składany w określonym terminie. *Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby termin ten nie był dłuższy niż trzy miesiące od momentu, w którym członkowie zarządu dowiedzieli się – lub można w sposób uzasadniony oczekiwać, że dowiedzieli się – o niewypłacalności spółki. Państwa członkowskie powinny móc postanowić, że jeżeli spółka odzyska wypłacalność przed upływem tego terminu, ale następnie stanie się ponownie niewypłacalna, bieg nowego terminu rozpoczyna się od tego momentu.*
- (59) *W przypadku niewypłacalności spółki ochronę ogółu wierzycieli można osiągnąć na różne sposoby. Państwa członkowskie powinny zatem móc postanowić, że obowiązek złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego przez członków zarządu może zostać spełniony poprzez publiczne udostępnienie informacji na temat niewypłacalności spółki w drodze powiadomienia w rejestrze publicznym, tak by zapewnić wierzycielom możliwość złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. Ponadto państwa członkowskie powinny także mieć możliwość zawieszenia względem członków zarządu obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, jeśli członkowie zarządu podejmują środki służące ochronie interesów ogółu wierzycieli, a środki te zapewniają poziom ochrony ogółu wierzycieli równoważny poziomowi ochrony, jaki zostałby zapewniony poprzez złożenie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. Środki takie mogą na przykład obejmować działania podejmowane przez właścicieli spółki w celu przywrócenia jej wypłacalności.*

- (60) W celu zapewnienia, aby członkowie zarządu nie działali *wbrew interesom wierzycieli*, opóźniając złożenie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego pomimo oznak niewypłacalności, państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy nakładające na członków zarządu odpowiedzialność cywilną za niezłożenie tego wniosku. W takich przypadkach członkowie zarządu powinni zrekompensować wierzycielom *wszelkie szkody* wynikające z obniżenia kwoty odzyskanej z majątku spółki w porównaniu z sytuacją, jaka zaistniałaby gdyby wniosek został złożony w terminie. *W zakresie, w jakim w niniejszej dyrektywie nie przewidziano przepisów szczegółowych, wszystkie pozostałe aspekty odpowiedzialności cywilnej, takie jak obliczanie szkód lub ciężar dowodu, powinny być regulowane prawem krajowym.* Państwa członkowskie powinny *także* mieć możliwość przyjęcia lub utrzymania krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej członków zarządu związanej z wystąpieniem z wnioskiem o ogłoszenie upadłości, które są bardziej restrykcyjne niż przepisy określone w niniejszej dyrektywie.

- (61) *W przypadku gdy państwa członkowskie zezwalają członkom zarządu na podejmowanie środków w celu ochrony interesów ogółu wierzycieli w sposób inny niż poprzez wypełnienie obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, powinny one również ustanowić przepisy zapewniające odpowiedzialność członków zarządu za wszelkie szkody wyrządzone wierzycielom wynikające z obniżenia kwoty odzyskanej z majątku spółki w porównaniu z sytuacją, jaka zaistniałaby gdyby wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego został złożony. W takich przypadkach wierzyciele powinni znaleźć się w sytuacji, w której byliby, gdyby wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego został złożony przez członków zarządu w terminie określonym przez państwa członkowskie. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość postanowienia o zwolnieniu członków zarządu z takiej odpowiedzialności, jeżeli – i w zakresie, w jakim ci członkowie zarządu są w stanie to wykazać, na podstawie obiektywnych okoliczności i zgodnie z informacjami możliwymi do potwierdzenia w chwili podejmowania danych środków – że środki takie miały uzasadnione szanse zapewnić wierzycielom równie dobry lub lepszy rezultat niż rezultat wynikający ze złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. W takich sytuacjach powinny mieć zastosowanie krajowe przepisy dotyczące ciężaru dowodu.*
- (62) *W celu promowania efektywnych i inkluzywnych przepisów dotyczących niewypłacalności, które wspierają przedsiębiorczość i odnowę gospodarczą, państwa członkowskie powinny mieć możliwość utrzymania lub wprowadzenia uproszczonych postępowań dotyczących likwidacji mikroprzedsiębiorstw.*

(63) *W przypadku gdy przedsiębiorca jest w całości lub w części właścicielem spółki i ponosi osobistą odpowiedzialność za wszystkie jej długi, fakt że spółka nie posiada wystarczającego majątku na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, nie powinien uniemożliwiać przedsiębiorcy uzyskania umorzenia długów zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/1023, a tym samym skorzystania z drugiej szansy. Chociaż państwa członkowskie nie są zobowiązane do wprowadzenia nowej procedury umorzenia długów, powinny zapewnić dostęp do procedur umorzenia długów przedsiębiorcom będącym osobami fizycznymi, a nie spółkom. Niniejsza dyrektywa dotyczy niewypłacalnych przedsiębiorców, którzy ponoszą odpowiedzialność za wszystkie długi spółki, i nie powinna dotyczyć osób, które tylko częściowo ponoszą odpowiedzialność za długi spółki, takich jak poręczyciel kredytu bankowego spółki, oraz innych rodzajów gwarancji udzielonych jednemu z wierzycieli spółki. Niniejsza dyrektywa dotyczy wyłącznie odmowy umorzenia długów na podstawie tego, że wobec spółki nie można wszcząć postępowania upadłościowego, ponieważ spółka nie posiada wystarczającego majątku na pokrycie kosztów takiego postępowania. Niniejsza dyrektywa nie reguluje innych podstaw odmowy umorzenia długów, takich jak te przewidziane w dyrektywie (UE) 2019/1023. Jeżeli dana osoba spełnia warunki umorzenia długów, zamiast daty, o której mowa w art. 21 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/1023, można zastosować datę decyzji o odmowie wszczęcia lub niewszczynianiu postępowania upadłościowego wobec spółki.*

- (64) Ważne jest zapewnienie *odpowiedniego udziału wierzycieli w postępowaniu upadłościowym, tak aby można było odpowiednio uwzględnić ich* interesy. Komitety wierzycieli umożliwiają większy udział wierzycieli w postępowaniu upadłościowym, w szczególności w sytuacji, gdy wierzyciele w przeciwnym razie byliby pozbawieni możliwości indywidualnego udziału ze względu na ograniczone zasoby, znaczenie gospodarcze ich roszczeń lub oddalenie geograficzne. Komitety wierzycieli mogą ■ pomóc wierzycielom transgranicznym w lepszym wykonywaniu ich praw i zapewnieniu im sprawiedliwego traktowania. Państwa członkowskie powinny zezwalać na ustanowienie komitetu wierzycieli po wszczęciu postępowania *upadłościowego. Państwa członkowskie powinny również móc postanowić, że komitet wierzycieli ustanawia się przed wszczęciem postępowania upadłościowego. Państwom członkowskim nie uniemożliwia się rozszerzenia zakresu stosowania przepisów dotyczących ustanawiania komitetów wierzycieli na postępowania dotyczące restrukturyzacji zapobiegawczej.* Komitet wierzycieli należy ustanowić *w przypadkach, gdy zdecyduje tak lub zwróci się z takim wnioskiem walne zgromadzenie wierzycieli, lub – jeżeli przepisy krajowe nie przewidują walnego zgromadzenia wierzycieli — gdy wierzyciele zwrócą się o to zgodnie z prawem krajowym.* Państwa członkowskie powinny móc *zdecydować że sądy, właściwe organy lub zarządcy mogą* ustanowić komitet wierzycieli *z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej jednego wierzyciela, zarządcy lub dłużnika.*

- (65) **Obciążenie** związane z ustanowieniem i działaniem komitetu wierzycieli **powinno** być współmierne **do przynoszonych przez niego korzyści**. **Dlatego też państwa członkowskie powinny móc postanowić o nieustanawianiu** komitetu wierzycieli w przypadku gdy **obciążenie** związane z jego ustanowieniem i działaniem byłoby **■** większe niż gospodarcze znaczenie decyzji, które **mógłby** podejmować. Może to mieć miejsce w przypadku, gdy wierzycieli jest zbyt mało, gdy zdecydowana większość wierzycieli ma niewielki udział w wierzytelnościach wobec dłużnika, **gdy ewentualne opóźnienia wynikające z ustanowienia komitetu wierzycieli spowodowałyby pogorszenie sytuacji finansowej dłużnika** lub gdy przewiduje się, że wartość środków odzyskanych z masy upadłościowej w postępowaniu upadłościowym będzie **■** niższa niż koszt ustanowienia i działania komitetu wierzycieli. **Takie sytuacje występują** w szczególności w postępowaniach upadłościowych **dotyczących dłużników, którzy są przedsiębiorcami lub małymi przedsiębiorstwami oraz w postępowaniach dotyczących umorzenia długów**. **Państwa członkowskie powinny móc przewidzieć możliwość ustanowienia komitetu wierzycieli wyłącznie w odniesieniu do dużych jednostek w rozumieniu art. 3 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE¹⁴**. **W przypadku mniejszych przedsiębiorstw możliwe jest, że prawo krajowe przewiduje już w inny sposób odpowiednią ochronę interesów wierzycieli w postępowaniu upadłościowym**.

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

- (66) *Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące ustanowienia komitetów wierzycieli powinny mieć zastosowanie do dłużników będących osobami prawnymi. Państwa członkowskie powinny móc rozszerzyć stosowanie tych przepisów na osoby fizyczne będące przedsiębiorcami.*
- (67) Państwa członkowskie powinny doprecyzować zadania komitetów wierzycieli oraz wymogi, obowiązki i procedury w zakresie powoływania ich członków **■**. Aby uniknąć opóźnień w ustanawianiu komitetu wierzycieli, członkowie komitetu powinni być szybko powoływani, *aby zapewnić efektywność postępowania upadłościowego. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wierzyciele byli sprawiedliwie reprezentowani w komitetach wierzycieli i aby **■** wierzyciele transgraniczni mający miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim niż państwo, w którym wszczęto postępowanie upadłościowe, nie byli wykluczeni z udziału w komitetach wierzycieli. W sytuacji gdy wśród wierzycieli znajdują się pracownicy, pracownicy ci lub ich przedstawiciele powinni móc zostać powołani na członków komitetów wierzycieli, chyba że istnieje inny, co najmniej równoważny mechanizm, który umożliwia reprezentowanie interesów pracowników w postępowaniu upadłościowym. Może tak być w przypadku, gdy interesy pracowników w postępowaniu zbiorowym są uwzględniane w drodze obowiązkowych konsultacji z ich przedstawicielami w sprawie kierunku postępowania lub przed podjęciem decyzji o zasadniczym znaczeniu, takich jak decyzje o sprzedaży składników majątku lub przejęciu przedsiębiorstwa. Pracownicy, których roszczenia z tytułu wynagrodzenia są w całości zaspokajane przez instytucję gwarancyjną, nie są wierzycielami.*

- (68) Sprawiedliwa reprezentacja wierzycieli w komitetach wierzycieli jest szczególnie ważna w odniesieniu do wierzycieli niezabezpieczonych, *w tym wierzycieli występujących z drobnymi roszczeniami. Państwa członkowskie powinny móc postanowić, że osoby lub podmioty, które nie są wierzycielami, takie jak przedstawiciele pracowników, organy publiczne lub instytucje gwarancyjne mogą również zostać powołane na członków komitetów wierzycieli* .
- (69) **█** Komitety wierzycieli powinny uczestniczyć w postępowaniach upadłościowych *i zapewniać, aby były one* prowadzone w sposób chroniący interesy wierzycieli, *w tym poprzez monitorowanie działań zarządcy i regularne zapoznawanie się z informacjami na ich temat, przy czym nie jest wymagane, aby zarządca podlegał komitetowi.* Rola komitetów wierzycieli w monitorowaniu uczciwości i rzetelności postępowania upadłościowego może być skutecznie pełniona wyłącznie wówczas, gdy komitety i ich członkowie działają niezależnie od zarządców i odpowiadają wyłącznie przed wierzycielami. *Członkowie komitetów wierzycieli, wykonując zadania komitetu, powinni działać w dobrej wierze. Wierzyciele, członkowie komitetów wierzycieli oraz wszelkie osoby udzielające wsparcia komitetom wierzycieli w ramach swojej działalności zawodowej powinni zachować poufność informacji poufnych uzyskanych w związku z działalnością komitetu wierzycieli.*

- (70) ■ Komitet wierzycieli powinien **być** wystarczająco duży, aby zapewnić różnorodność poglądów i interesów wierzycieli, lecz powinien być również stosunkowo niewielki, aby być w stanie skutecznie i terminowo wykonywać swoje zadania. Państwa członkowskie powinny określić, kiedy i w jaki sposób należy zmienić skład komitetu wierzycieli, na przykład w sytuacji, gdy przedstawiciele nie są już w stanie działać, w tym w najlepszym interesie wierzycieli, lub chcą złożyć rezygnację. **Państwa członkowskie** powinny również określić warunki odwoływania członków, **którzy dopuścili się poważnego naruszenia obowiązku działania w interesie ogółu** wierzycieli. **Takie naruszenia mogą obejmować sytuacje konfliktu interesów.**
- (71) **Metody pracy** komitetów wierzycieli **powinny być** przejrzyste i skuteczne. W związku z tym państwa członkowskie powinny ■ ustalić wymogi dotyczące metod pracy komitetów wierzycieli, określając ich **procedurę głosowania, w tym uprawnienia do głosowania i wymagane kworum, sposób dokumentowania podejmowanych decyzji** oraz zasady zapewnienia bezstronności i poufności prac komitetów. **Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby metody pracy mogły być doprecyzowywane przez komitety wierzycieli w drodze protokołów.**

- (72) *Wierzyciele powinni mieć możliwość uczestniczenia i głosowania drogą elektroniczną lub delegowania swoich praw głosu należycie upoważnionej osobie trzeciej. Możliwość delegowania byłaby szczególnie korzystna w przypadku wierzycieli zamieszkałych w państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym wszczęto postępowanie upadłościowe.*
- (73) Komitetom wierzycieli należy przyznać wystarczające prawa, aby mogły sprawnie i skutecznie wykonywać swoje zadania. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby komitety wierzycieli *działały w sposób przejrzysty i* miały możliwość kontaktowania się, stosownie do potrzeb, z zarządcami, sądami, *dłużnikiem sprawującym zarząd własny,* i wierzycielami, *których* reprezentują, aby umożliwić komitetom *wierzycieli* formułowanie i przekazywanie *opinii* w sprawach będących przedmiotem bezpośredniego zainteresowania wierzycieli i mających dla nich znaczenie oraz aby *opinie te* należycie uwzględniono w toku postępowania. Państwa członkowskie *powinny przewidzieć prawo* komitetów wierzycieli *do zwracania się o informacje do zarządców i, w stosownych przypadkach, dłużników sprawujących zarząd własny. Państwa członkowskie powinny przewidzieć prawo komitetów wierzycieli do wyrażenia opinii w sprawie* decyzji o zasadniczym znaczeniu. Państwa członkowskie powinny móc zezwolić *walnemu zgromadzeniu wierzycieli na delegowanie uprawnień decyzyjnych komitetowi wierzycieli. Państwa członkowskie powinny również móc przewidzieć prawo komitetów wierzycieli do powoływania sekretarza i do zwracania się o zewnętrzną poradę w sprawach będących przedmiotem zainteresowania wierzycieli, których reprezentują.*

- (74) Z uwagi na fakt, że funkcjonowanie komitetów wierzycieli wiąże się z wydatkami, państwa członkowskie powinny **ustanowić jasne zasady określające**, kto je ponosi. Państwa członkowskie powinny także ustanowić zabezpieczenia, aby zapobiec sytuacji, w której koszty komitetów wierzycieli prowadzą do nieproporcjonalnego zmniejszenia wysokości kwoty odzyskanej z masy upadłościowej.
- (75) Aby zachęcić wierzycieli do członkostwa w komitetach wierzycieli, państwa członkowskie powinny ograniczyć ich **■** odpowiedzialność cywilną w związku z pełnieniem takiej funkcji zgodnie z niniejszą dyrektywą. Należy jednak umożliwić odwoływanie członków komitetu wierzycieli, **którzy umyślnie lub w sposób stanowiący rażące zaniedbanie naruszyli swoje obowiązki**, oraz pociąganie ich do odpowiedzialności za takie naruszenie. W takich przypadkach państwa członkowskie powinny przewidzieć, że członkowie ci ponoszą indywidualną odpowiedzialność za szkodę spowodowaną ich niewłaściwym postępowaniem. **Państwa członkowskie powinny mieć możliwość niestosowania takiego ograniczenia odpowiedzialności cywilnej, jeżeli koszty ubezpieczenia pokrywającego odpowiedzialność osobistą członków komitetu wierzycieli są pokrywane z masy upadłościowej. W przypadku gdy państwa członkowskie powierzają komitetom wierzycieli uprawnienia szersze niż przewidziane niniejszą dyrektywą, zezwalając im, na przykład, na podejmowanie decyzji dotyczących majątku dłużnika lub na akceptowanie transakcji, państwa członkowskie powinny móc postanowić, że członkowie komitetów wierzycieli ponoszą odpowiedzialność na takich samych zasadach jak zarządcy.**

(76) Aby zapewnić większą przejrzystość kluczowych cech krajowych postępowań upadłościowych, a w szczególności pomóc wierzycielom transgranicznym w ocenie tego, co by się stało z ich inwestycjami gdyby zostały one objęte postępowaniem upadłościowym, inwestorzy i potencjalni inwestorzy powinni mieć łatwy dostęp do tych informacji w uprzednio określonym, porównywalnym i przyjaznym dla użytkownika formacie. Państwa członkowskie powinny przygotować i udostępnić publicznie standardowe zestawienie kluczowych informacji. ***Komisja powinna udostępnić publicznie zestawienia kluczowych informacji w formacie wielojęzycznym.*** Zestawienie ***kluczowych informacji*** byłoby dla potencjalnych inwestorów ***ważnym*** narzędziem służącym do dokonania szybkiej oceny przepisów danego państwa członkowskiego dotyczących postępowań upadłościowych. Zestawienie to powinno zawierać wyjaśnienia wystarczające do tego, aby osoba zapoznająca się z nimi mogła zrozumieć zawarte w nim informacje bez konieczności sięgania do innych źródeł informacji. Zestawienia kluczowych informacji powinny obejmować praktyczne informacje na temat ***warunków inicjujących wszczęcie postępowania*** upadłościowego, jak również na temat kroków, jakie należy podjąć w celu złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego lub zgłoszenia wierzytelności. ***Ponieważ państwa członkowskie są już zobowiązane do przekazywania informacji na temat swoich przepisów krajowych dotyczących postępowań upadłościowych na podstawie rozporządzenia (UE) 2015/848, ważne jest zapewnienie, aby informacje przekazywane na podstawie niniejszej dyrektywy były spójne z informacjami przekazywanymi na podstawie tego rozporządzenia. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość przekazywania informacji wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy za pośrednictwem Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych ustanowionej decyzją Rady 2001/470/WE¹⁵.***

¹⁵ Decyzja Rady 2001/470/WE z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiająca Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 25, <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/470/oj>).

(77) *W przypadku sytuacji nadzwyczajnych wynikających z klęsk żywiołowych lub innych katastrof, które poważnie zakłócają działalność gospodarczą na poziomie państwa członkowskiego lub jego regionów, państwa członkowskie powinny mieć możliwość szybkiego działania w celu zminimalizowania negatywnego wpływu tych sytuacji na gospodarkę. Takie sytuacje wystąpiły w związku z pandemią COVID-19 i mogłyby pojawić się w związku z kryzysem systemowym w rozumieniu dyrektywy 2014/59/UE lub w sytuacjach, w których pomoc państwa mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi – zgodnie z art. 107 ust. 2 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – jest zgodna z rynkiem wewnętrznym. W takich sytuacjach, w związku z ryzykiem niewypłacalności na szeroką skalę, w tym w przypadku przedsiębiorstw, które byłyby rentowne w zwykłych okolicznościach, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia tymczasowego odstępstwa od niektórych przepisów niniejszej dyrektywy. Odstępstwa te powinny być ograniczone pod względem zakresu i czasu do tego, co jest niezbędne, aby zaradzić tej wyjątkowej sytuacji, na przykład poprzez ograniczenie geograficzne do dotkniętego klęską żywiołową regionu w państwie członkowskim. Państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję o środkach stanowiących odstępstwo od niniejszej dyrektywy, ich terytorialnym zakresie oraz czasie trwania wraz z uzasadnieniem konieczności ich wdrożenia. Spoczywający na państwach członkowskich obowiązek powiadomienia o tych środkach nie powinien mieć wpływu na ich wejście w życie i stosowanie. Powiadomienie, które ułatwia Komisji monitorowanie zgodności odstępstw z odpowiednimi wymogami, powinno zostać niezwłocznie przekazane do wiadomości innym państwom członkowskim. Maksymalny czas trwania odstępstwa powinien wynosić jeden rok, z możliwością przedłużania go o kolejne sześciomiesięczne okresy pod warunkiem zastosowania dodatkowego mechanizmu kontroli. Państwa członkowskie powinny zgłosić wniosek o przedłużenie nie później niż trzy miesiące przed wygaśnięciem odstępstwa, aby umożliwić Komisji zgłoszenie w razie potrzeby sprzeciwu wobec tego wniosku.*

- (78) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej *dyrektywy* należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁶.
- (79) *Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943¹⁷.*

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁷ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz.U. L 157 z 15.6.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>).*

- (80) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na fakt, że różnice pomiędzy krajowymi przepisami dotyczącymi niewypłacalności utrudniałyby w dalszym ciągu swobodny przepływ kapitału i swobodę przedsiębiorczości, możliwe natomiast jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (81) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych, w szczególności jeżeli chodzi o prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawo do ochrony danych osobowych, wolność wyboru zawodu i prawo do podejmowania pracy, wolność prowadzenia działalności gospodarczej, prawo własności, prawo pracowników do informacji i konsultacji, jak również prawo dostępu do bezstronnego sądu.

- (82) Do przetwarzania danych osobowych na potrzeby niniejszej dyrektywy zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹⁸. Do przetwarzania danych osobowych przez instytucje i organy Unii na potrzeby niniejszej dyrektywy zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725¹⁹.
- (83) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia 6 lutego 2023 r.²⁰,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

-
- ¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).
- ¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).
- ²⁰ Dz.U. C 89 z 10.3.2023, s. 10.

Tytuł I
PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne przepisy dotyczące:
 - a) powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności;
 - b) śledzenia składników majątku wchodzących w skład masy upadłościowej;
 - c) postępowań w trybie przygotowanej likwidacji;
 - d) obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego przez członków zarządu;

■

 - e) komitetów wierzycieli;
 - f) zestawień kluczowych informacji.
2. *Tytuły II, III i VI niniejszej dyrektywy mają zastosowanie do postępowań zbiorowych w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2015/848, które opierają się na przepisach dotyczących niewypłacalności, z wyjątkiem postępowań dotyczących restrukturyzacji zapobiegawczej.*

Tytuł II nie ma zastosowania do postępowań przejściowych.

3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania *w przypadku gdy* dłużnicy są:
- a) zakładami ubezpieczeń lub zakładami reasekuracji w rozumieniu art. 13 pkt 1 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE²¹;
 - b) instytucjami kredytowymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013²²;
 - c) firmami inwestycyjnymi lub przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 i 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
 - d) kontrahentami centralnymi w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012²³;
 - e) centralnymi depozytami papierów wartościowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014²⁴;
 - f) innymi instytucjami lub podmiotami finansowymi wymienionymi w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE²⁵;

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj>).

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>).

- g) podmiotami publicznymi podlegającymi prawu krajowemu;
- h) osobami fizycznymi *niebędącymi* przedsiębiorcami **■** .

4. *Państwa członkowskie mogą wyłączyć z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy dłużników będących podmiotami finansowymi innymi niż określone w ust. 3, świadczącymi usługi finansowe podlegające szczególnym uregulowaniom, na mocy których krajowe organy nadzoru lub krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mają szerokie uprawnienia interwencyjne porównywalne z uprawnieniami w odniesieniu do podmiotów finansowych, o których mowa w ust. 3. Państwa członkowskie informują Komisję o tych szczególnych uregulowaniach.*
5. *Tytuły IV i VI mają zastosowanie do dłużników będących osobami prawnymi.*
6. *Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o stosowaniu tytułu VI niniejszej dyrektywy wyłącznie do dłużników będących dużymi jednostkami w rozumieniu art. 3 ust. 4 dyrektywy 2013/34/UE.*

Artykuł 2

Definicje

1. Na potrzeby niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) „zarządca” oznacza *osobę lub podmiot, które pełnią co najmniej jedną z funkcji wymienionych w art. 2 pkt 5 rozporządzenia (UE) 2015/848 i art. 2 ust. 1 pkt 12 dyrektywy (UE) 2019/1023;*
- b) „sąd” oznacza organ sądowy państwa członkowskiego;
-
- c) „**■ rejestry** rachunków bankowych” oznaczają **■** scentralizowane automatyczne mechanizmy, takie jak centralne *rejestry* lub centralne elektroniczne systemy wyszukiwania danych, wprowadzone zgodnie z art. 16 ust. 1 dyrektywy (UE) 2024/1640;
- d) „*centralne* rejestry beneficjentów rzeczywistych” oznaczają krajowe centralne rejestry *zawierające* informacje o beneficjentach rzeczywistych *i systemy integracji tych rejestrów*, o których mowa w art. 10 dyrektywy (UE) 2024/1640;

- e) „informacje o rachunkach bankowych” oznaczają informacje wymienione w art. 16 ust. 3 dyrektywy (UE) 2024/1640;
- f) „czynność prawna” oznacza – *na potrzeby tytułu II – celowe* zachowanie człowieka **■** wywołujące skutki prawne;
- g) „umowa wzajemna podlegająca wykonaniu” oznacza umowę pomiędzy dłużnikiem a jednym lub większą liczbą kontrahentów, na mocy której strony mają jeszcze niewykonane zobowiązania w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego na etapie likwidacji, o którym mowa w tytule IV, *z wyjątkiem uzgodnień dotyczących kompensowania, w tym uzgodnień dotyczących nettingu upadłościowego, na rynkach finansowych, na rynkach energii i rynkach towarowych, w przypadku gdy takie uzgodnienia podlegają wykonaniu na mocy krajowego prawa dotyczącego niewypłacalności, oraz z wyjątkiem umów finansowych;*
- h) „kryterium najlepszej ochrony interesów wierzycieli” oznacza kryterium, które jest spełnione gdy żaden wierzyciel nie znalazłby się w gorszej sytuacji w przypadku likwidacji *w ramach* postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, niż ta, w jakiej taki wierzyciel znalazłby się, gdyby zastosowano normalną kolejność zaspokajania w przypadku stopniowej likwidacji, *lub, jeżeli państwa członkowskie tak postanowią, w przypadku zastosowania drugiego najlepszego w kolejności scenariusza alternatywnego;*

- i) „finansowanie przejściowe” oznacza nową pomoc finansową zapewnianą przez istniejącego lub nowego wierzyciela, która obejmuje co najmniej pomoc finansową w trakcie postępowania w trybie przygotowanej likwidacji i która jest racjonalna i niezwłocznie konieczna, aby zapewnić kontynuowanie działalności przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa lub aby utrzymać lub zwiększyć wartość tego przedsiębiorstwa;
- █
- j) „komitet wierzycieli” oznacza organ przedstawicielski wierzycieli █ na podstawie *tytułu VI*;
- k) „postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji” oznacza *postępowanie obejmujące etap przygotowawczy i etap* likwidacji, *które umożliwia* sprzedaż całości lub części przedsiębiorstwa dłużnika, jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność, na rzecz najlepszego oferenta *w toku postępowania* upadłościowego;
- l) „*etap przygotowawczy*” oznacza *etap postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, którego celem jest znalezienie odpowiedniego nabywcy dla przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa*;
- m) „*etap likwidacji*” oznacza *etap postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, którego celem jest zatwierdzenie i przeprowadzenie sprzedaży przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa oraz podział uzyskanych środków między wierzycieli*.

2. *Na potrzeby niniejszej dyrektywy pojęcia „niewypłacalności” i „członków zarządu” należy rozumieć zgodnie z przepisami prawa krajowego.*

Artykuł 3

Osoby blisko powiązane z dłużnikiem

1. *Na potrzeby tytułu II za osoby blisko powiązane z dłużnikiem uznaje się:*

a) jeżeli dłużnik jest osobą fizyczną:

- (i) małżonka (małżonkę) lub partnera (partnerkę) dłużnika;*
- (ii) wstępnych, zstępnych i rodzeństwo dłużnika lub małżonka (małżonki) lub partnera (partnerki) dłużnika, a także małżonków (małżonki) lub partnerów (partnerki) tych osób;*
- (iii) osoby mieszkające w gospodarstwie domowym dłużnika;*
- (iv) osoby mające dostęp do niepublicznych informacji o sprawach dłużnika, które mają możliwość kontrolowania działalności dłużnika, w tym w przypadku gdy pracują na rzecz dłużnika na podstawie umowy o pracę lub gdy między nimi a dłużnikiem istnieje stosunek pracy;*

- (v) *osoby prawne, w których dłużnik lub jedna z osób, o których mowa w ppkt (i)–(iv), jest członkiem organów administrujących, zarządzających lub nadzorczych; lub*
- (vi) *osoby prawne, w których dłużnik lub jedna z osób, o których mowa w ppkt (i)–(iv), wykonuje obowiązki umożliwiające dostęp do niepublicznych informacji o sprawach dłużnika;*

b) jeżeli dłużnik jest osobą prawną:

- (i) *członków organu administrującego, zarządzającego oraz nadzorczego dłużnika;*
- (ii) *wspólników albo akcjonariuszy sprawujących kontrolę nad dłużnikiem;*
- (iii) *osoby pełniące funkcje podobne do funkcji wymienionych w ppkt (i);*
- (iv) *osoby, które zgodnie z lit. a) są blisko powiązane z osobami wymienionymi w ppkt (i), (ii) oraz (iii) niniejszej litery.*

2. Na potrzeby tytułu IV za osoby blisko powiązane z dłużnikiem uznaje się osoby wymienione w ust. 1 oraz wszelkie inne osoby, w tym osoby prawne, mające uprzywilejowany dostęp do niepublicznych informacji o sprawach dłużnika.

3. Ustalenie, czy osoba jest blisko powiązana z dłużnikiem, następuje w odniesieniu do:
- a) na potrzeby tytułu II – daty, w której czynność prawna będąca przedmiotem powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności stała się skuteczna, lub **okresu** trzech miesięcy przed tą datą;
 - b) na potrzeby tytułu IV – daty rozpoczęcia etapu **likwidacji w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji** lub **okresu co najmniej sześciu** miesięcy poprzedzających **rozpoczęcie** etapu **likwidacji**.

Ust. 1 i ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do osób blisko powiązanych z podmiotami, które odniosły korzyści z nieważnej, unieważnialnej lub bezskutecznej czynności prawnej, o której mowa w art. 12 ust. 2 akapit drugi.

Artykuł 4

Prawo krajowe i minimalna harmonizacja

- 1. Bez uszczerbku dla art. 10 ust. 3 państwa członkowskie mogą przyjmować lub utrzymywać przepisy, które przewidują wyższy poziom ochrony ogółu wierzycieli niż poziom przewidziany w tytułach II i V.*
- 2. Państwa członkowskie mogą przyjmować lub utrzymywać przepisy dotyczące ustanowienia, funkcjonowania, zadań i członków komitetów wierzycieli, które przewidują większy udział wierzycieli w postępowaniu upadłościowym niż przewidziany w tytule VI.*
- 3. Państwa członkowskie mogą przyjmować lub utrzymywać przepisy, które ułatwiają zarządcom – w większym zakresie niż przepisy tytułu III – dostęp do informacji o rachunkach bankowych przechowywanych w ich rejestrach rachunków bankowych, do informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz do krajowych rejestrów i baz danych.*

4. *Państwa członkowskie zapewniają, aby niewypłacalni przedsiębiorcy lub inne osoby fizyczne, które jako wspólnicy ponoszą osobistą odpowiedzialność za długi spółki z nieograniczoną odpowiedzialnością, mieli możliwość uzyskania całkowitego umorzenia długów zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/1023 nawet w przypadkach, gdy nie można wszcząć postępowania upadłościowego zgodnie z prawem krajowym w odniesieniu do dłużnika ze względu na to, że dłużnik nie posiada majątku lub jego majątek nie jest wystarczający do pokrycia kosztów postępowania lub kosztów związanych z udziałem zarządcy.*

5. *Państwa członkowskie mogą przyjmować lub utrzymywać przepisy, które przewidują uproszczone postępowanie dotyczące likwidacji mikroprzedsiębiorstw.*

Artykuł 5

Ochrona pracowników

Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawa Unii i prawa krajowego dotyczącego praw pracowników w odniesieniu do spraw regulowanych niniejszą dyrektywą, w tym przepisów prawa Unii i prawa krajowego dotyczących zaangażowania przedstawicieli pracowników oraz odpowiednich środków informowania przedstawicieli pracowników i konsultowania się z nimi, w szczególności:

- a) praw zagwarantowanych na mocy dyrektyw 98/59/WE, 2001/23/WE i 2008/94/WE;*
- b) prawa do informacji i konsultacji zgodnie z dyrektywami 2002/14/WE i 2009/38/WE.*

Tytuł II
POWÓDZTWA DOTYCZĄCE NIEWAŻNOŚCI LUB BEZSKUTECZNOŚCI CZYNNOŚCI

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Artykuł 6
Warunki ogólne

Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne, które stały się skuteczne przed wszczęciem postępowania upadłościowego ze szkodą dla ogółu wierzycieli *były nieważne, unieważnialne lub bezskuteczne* na warunkach określonych w rozdziale 2 .

Państwa członkowskie mogą postanowić, że czynność prawną, której skutki są uzależnione od wpisu do rejestru publicznego, uznaje się skuteczną z chwilą spełnienia wszystkich pozostałych wymogów niezbędnych dla jej skuteczności.

Rozdział 2 Warunki szczególne

Artykuł 7

Uprzywilejowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby *wyrządzające szkodę* czynności prawne przynoszące korzyść wierzycielowi lub grupie wierzycieli przez zaspokojenie **lub** zabezpieczenie *były nieważne, unieważnialne lub bezskuteczne*, w przypadku gdy stały się one skuteczne:
 - a) w okresie trzech miesięcy przed złożeniem wniosku, *który spowodował* wszczęcie postępowania upadłościowego, **lub** – *w razie braku takiego wniosku* – *w okresie trzech miesięcy przed datą podjęcia uchwały o wszczęciu postępowania upadłościowego, pod warunkiem* że dłużnik nie był w stanie spłacić swoich **▀** długów *w terminie ich wymagalności zgodnie z prawem krajowym*; lub
 - b) po złożeniu wniosku, o którym mowa w lit. a), **lub po dacie podjęcia uchwały, o której mowa w lit. a), ale przed** wszczęciem postępowania upadłościowego.

▀
2. Jeżeli roszczenie wierzyciela zostało zaspokojone lub zabezpieczone *zgodnie z jego treścią*, państwa członkowskie zapewniają, aby *wyrządzające szkodę* czynności prawne były *nieważne, unieważnialne lub bezskuteczne*, przynajmniej w przypadkach gdy:
 - a) spełnione są warunki określone w ust. 1; oraz

- b) wierzyciel wiedział ■ , że dłużnik nie jest w stanie spłacić swoich ■ długów *w terminie ich wymagalności zgodnie z prawem krajowym*, że złożono wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego *lub że – wobec braku takiego wniosku – podjęto uchwałę o wszczęciu postępowania upadłościowego.*

Na potrzeby akapitu pierwszego lit. b) domniemywa się posiadanie *takiej wiedzy*, jeżeli wierzyciel był osobą blisko powiązaną z dłużnikiem. *Domniemanie to jest wzruszalne.*

3. ■ Ust. 1 i 2 *nie mają zastosowania do* następujących czynności prawnych ■ :

- a) czynności prawnych dokonanych bezpośrednio w zamian za godziwe świadczenie wzajemne na rzecz *majątku dłużnika*;
- b) płatności z tytułu weksli lub czeków, w przypadku gdy prawo właściwe dla weksla lub czeku pozbawia odbiorcę roszczeń wynikających z weksla lub czeku wobec innych dłużników wekslowych lub czekowych, takich jak indosanci, wystawca lub trasat, jeżeli *odbiorca* odmawia przyjęcia zapłaty od dłużnika;
- c) czynności prawnych, które nie podlegają powództwom dotyczącym nieważności lub bezskuteczności czynności zgodnie z dyrektywą 98/26/WE i dyrektywą 2002/47/WE;

- d) *w stosownych przypadkach – czynności prawnych, które zgodnie z prawem krajowym mają na celu zaspokojenie lub zabezpieczenie roszczeń organów zabezpieczenia społecznego;*
- e) *zawierania uzgodnień dotyczących kompensowania sald, w tym uzgodnień dotyczących nettingu upadłościowego, na rynkach finansowych, rynkach energii lub innych rynkach towarowych, jak również czynności prawnych wspierających funkcjonowanie takich uzgodnień.*

*Na potrzeby akapitu pierwszego lit. b) państwa członkowskie zapewniają, aby kwotę zapłaconą z tytułu weksła lub czeku [] zwracał ostatni indosant albo – jeżeli indosował on weksel na rzecz osoby trzeciej – ta osoba trzecia, jeżeli ostatni indosant lub osoba trzecia wiedzieli [], że dłużnik [] nie jest w stanie spłacić swoich długów **w terminie ich wymagalności zgodnie z prawem krajowym** lub że wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego złożono **przed** indosowaniem weksła lub zleceniem jego indosowania. Domniemywa się posiadanie takiej wiedzy, jeżeli ostatni indosant lub osoba trzecia byli osobą blisko powiązaną z dłużnikiem. **Domniemanie to jest wzruszalne.***

Artykuł 8

Czynności prawne dokonywane bez świadczenia wzajemnego **lub** w zamian za rażąco niewystarczające świadczenie wzajemne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy czynności prawne dłużnika są dokonywane bez świadczenia wzajemnego **lub** w zamian za rażąco niewystarczające świadczenie wzajemne, czynności te były **nieważne, unieważnialne lub bezskuteczne**, jeżeli stały się skuteczne:
 - a) w okresie ■ 12 miesięcy przed złożeniem wniosku, **który spowodował wszczęcie postępowania upadłościowego, lub – w razie braku takiego wniosku – w okresie 12 miesięcy przed datą podjęcia uchwały o wszczęciu postępowania upadłościowego**; lub
 - b) po złożeniu wniosku, o którym mowa w lit. a), **lub po dacie podjęcia uchwały, o której mowa w lit. a), ale przed wszczęciem postępowania upadłościowego**.
2. Ust. 1 nie ma zastosowania do darowizn o wartości symbolicznej.

■

Artykuł 9

Czynności prawne dokonane umyślnie w celu wyrządzenia szkody wierzycielom

Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne, poprzez które dłużnik umyślnie wyrządził szkodę ogółowi wierzycieli **były nieważne, unieważnialne lub bezskuteczne**, jeżeli spełnione są oba następujące warunki:

- a) czynności te stały się skuteczne w okresie **dwóch** lat przed złożeniem wniosku, **który spowodował** wszczęcie postępowania upadłościowego, **albo – w razie braku takiego wniosku – w okresie dwóch lat przed datą podjęcia uchwały o wszczęciu postępowania upadłościowego** lub po dacie złożenia takiego wniosku lub dacie podjęcia takiej uchwały, ale **przed wszczęciem postępowania upadłościowego**;
- b) druga strona czynności prawnej wiedziała ■ o tym, że dłużnik umyślnie wyrządził ■ szkodę ogółowi wierzycieli. ■

Na potrzeby akapitu pierwszego lit. b), domniemywa się posiadanie **takiej wiedzy**, jeżeli druga strona czynności prawnej była osobą blisko powiązaną z dłużnikiem. **Domniemanie to jest wzruszalne.**

■

Rozdział 3

Skutki powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności

Artykuł 10

Skutki ogólne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby roszczenia, prawa lub zobowiązania wynikające z czynności prawnych, które **są nieważne, bezskuteczne lub** zostały **unieważnione** na podstawie rozdziału 2, nie mogły być dochodzone w celu uzyskania zaspokojenia z danej masy upadłościowej.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona, która odniosła korzyść z nieważnej, unieważnionej lub bezskutecznej czynności prawnej, była zobowiązana do **zwrotu uzyskanej korzyści w naturze lub zapłaty jej równowartości pieniężnej**.

Na okoliczność, że wzbogacenie wynikające z **nieważnej, unieważnionej lub bezskutecznej** czynności prawnej, nie znajduje się już w majątku strony, która odniosła z niej korzyść, można powoływać się wyłącznie wtedy, gdy strona ta **nie** wiedziała o okolicznościach stanowiących podstawę powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby termin przedawnienia wszystkich roszczeń wynikających z podjętej wobec drugiej strony czynności prawnej, która jest **nieważna, unieważnialna lub bezskuteczna**, wynosił **nie więcej niż** trzy lata od daty wszczęcia postępowania upadłościowego. **Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się w dniu, w którym zarządca dowiedział się o okolicznościach, które doprowadziły do powstania roszczenia wobec drugiej strony.**
- Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawa krajowego regulującego zawieszenie lub przerwanie biegu terminu przedawnienia, o którym mowa w akapicie pierwszym.**
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby roszczenie **dotyczące zwrotu uzyskanej korzyści w naturze lub zapłaty jej równowartości pieniężnej** zgodnie z ust. 2 **można** było przenieść na wierzyciela lub osobę trzecią.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona, która jest zobowiązana **do zwrotu uzyskanej korzyści w naturze lub do zapłaty jej równowartości pieniężnej** zgodnie z ust. 2 **■**, nie mogła **potrącić tego** zobowiązania z roszczeniem, **którego w innym przypadku musiałaby dochodzić w postępowaniu** upadłościowym.
6. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla powództw wytaczanych na mocy prawa cywilnego i handlowego o naprawienie szkód poniesionych przez wierzycieli w wyniku **nieważnej, unieważnialnej lub bezskutecznej** czynności prawnej.

Artykuł 11

Konsekwencje dla strony, **która** odniosła korzyść z **nieważnej, unieważniającej lub bezskutecznej** czynności prawnej

1. W przypadku gdy i w zakresie, w jakim strona, **która** odniosła korzyść z **nieważnej, unieważniającej lub bezskutecznej** czynności prawnej, **dokona zwrotu uzyskanej korzyści w naturze lub zapłaty jej równowartości pieniężnej zgodnie z art. 10**, państwa członkowskie zapewniają **zgodnie z prawem krajowym** przywrócić wszelkich roszczeń tej strony, które zaspokojono poprzez tę czynność prawną.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby świadczenie wzajemne ■ spełnione przez stronę, która odniosła korzyść z **nieważnej, unieważniającej lub bezskutecznej** czynności prawnej po spełnieniu przez dłużnika świadczenia wynikającego z tej czynności prawnej lub równocześnie z nim, zostało zwrócone z masy upadłościowej w zakresie, w jakim korzyści wynikające z tego świadczenia wzajemnego są nadal dostępne w masie upadłościowej w postaci możliwej do wyodrębnienia z reszty masy upadłościowej lub w zakresie, w jakim masa upadłościowa jest nadal wzbogacona o wartość tego świadczenia wzajemnego.

W przypadkach nieobjętych akapitem pierwszym strona, która odniosła korzyść z **nieważnej, unieważniającej lub bezskutecznej** czynności prawnej ■, może wystąpić z roszczeniem o zwrot wartości świadczenia wzajemnego. ■

Artykuł 12

Odpowiedzialność osób trzecich

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby art. **10 i 11 miały zastosowanie wobec** spadkobiercy lub innego następcy prawnego pod tytułem ogólnym strony, **która** odniosła korzyść z **nieważnej, unieważniającej lub bezskutecznej** czynności prawnej.

Zakres odpowiedzialności spadkobierców reguluje prawo krajowe.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby art. 10 **miał zastosowanie do** następcy prawnego pod tytułem szczególnym drugiej strony **nieważnej, unieważniającej lub bezskutecznej** czynności prawnej, jeżeli wiedział on o okolicznościach stanowiących podstawę powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności.

Domniemywa się posiadanie wiedzy, o której mowa w akapicie pierwszym, jeżeli następca prawny pod tytułem szczególnym jest osobą blisko powiązaną ze stroną, która odniosła korzyść z **nieważnej, unieważniającej lub bezskutecznej** czynności prawnej. **Domniemanie to jest wzruszalne.**

Artykuł 13

Związek z innymi instrumentami prawnymi

■ Niniejszy tytuł pozostaje bez uszczerbku dla *dyrektyw 98/26/WE, 2002/47/WE i* ■
(UE) 2019/1023.

W przypadku gdy w trakcie postępowania dotyczącego restrukturyzacji zapobiegawczej na podstawie dyrektywy (UE) 2019/1023 dłużnik staje się niezdolny do spłaty swoich długów w terminie ich wymagalności, a korzyść ze wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych zostaje utrzymana zgodnie z art. 7 ust. 3 tej dyrektywy, państwa członkowskie mogą postanowić, że – w odniesieniu do czynności prawnych dokonanych w okresie wstrzymania – wiedza strony o tym, że dłużnik jest niezdolny do spłaty swoich długów w terminie ich wymagalności zgodnie z prawem krajowym, nie stanowi podstawy do wniesienia powództwa dotyczącego nieważności lub bezskuteczności czynności na podstawie art. 7 ust. 2 niniejszej dyrektywy.

Tytuł III
ŚLEDZENIE SKŁADNIKÓW MAJĄTKU WCHODZĄCYCH W SKŁAD MASY
UPADŁOŚCIOWEJ

Rozdział 1

**Dostęp wyznaczonych sądów i organów administracyjnych do informacji o rachunkach
bankowych**

Artykuł 14

Wyznaczone sądy *i organy administracyjne*

1. Każde państwo członkowskie wyznacza sądy *lub organy administracyjne upoważnione* do dostępu do swoich krajowych *rejestrów* rachunków bankowych i ich przeszukiwania *oraz sądy lub organy administracyjne upoważnione do transgranicznego dostępu do informacji dotyczących rachunków bankowych i ich przeszukiwania zgodnie z art. 15 ust. 2* (zwane dalej „wyznaczonymi sądami *lub organami administracyjnymi*”).
2. Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję o swoich wyznaczonych sądach *lub organach administracyjnych do dnia ...* [36 miesięcy od *daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy*] oraz *niezwłocznie* powiadamia Komisję o wszelkich *zmianach* w tym zakresie. Komisja publikuje takie powiadomienia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz na europejskim portalu „*e-Sprawiedliwość*”.

Artykuł 15

Dostęp wyznaczonych sądów *i organów administracyjnych* do informacji o rachunkach bankowych oraz wyszukiwanie przez nie tych informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ■ wyznaczone sądy *lub organy administracyjne* były uprawnione do bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do informacji o rachunkach bankowych oraz ich wyszukiwania ■ , o ile *spełnione są następujące warunki*:
 - a) *zarządca powołany w toczącym się postępowaniu upadłościowym, w tym w postępowaniu przejściowym, zwraca się o informacje o rachunkach bankowych; oraz*
 - b) *informacje o rachunkach bankowych są niezbędne do identyfikacji i śledzenia składników majątku wchodzących w skład masy upadłościowej w postępowaniu, o którym mowa w lit. a), a także składników majątku będących przedmiotem powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności.*
2. *W ramach ułatwiania dostępu transgranicznego* państwa członkowskie zapewniają, aby ■ wyznaczone sądy *lub organy administracyjne* były uprawnione do bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do informacji o rachunkach bankowych w innych państwach członkowskich, dostępnych za pośrednictwem *systemu integracji* rejestrów rachunków bankowych (*BARIS*), *o którym mowa w art. 16 ust. 6* dyrektywy (UE) *2024/1640*, oraz wyszukiwania tych informacji, *o ile spełnione są następujące warunki*:

- a) zarządca powołany w toczącym się postępowaniu dotyczącym niewypłacalności, w tym w postępowaniu przejściowym, zwraca się o informacje o rachunkach bankowych w innych państwach członkowskich; oraz
- b) informacje o rachunkach bankowych są niezbędne do identyfikacji i śledzenia składników majątku wchodzących w skład masy upadłościowej dłużnika w postępowaniu, o którym mowa w lit. a), a także składników majątku będących przedmiotem powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności.
3. **Informacje** wykraczające poza te, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, które państwa członkowskie **uznają** za istotne i włączają do **rejestrów** rachunków bankowych zgodnie z art. 16 ust. 5 dyrektywy (UE) 2024/1640, nie są dostępne dla wyznaczonych sądów **lub organów administracyjnych** i nie mogą być przez nie wyszukiwane.
4. **Państwa członkowskie zapewniają, aby wyznaczone sądy lub organy administracyjne lub inne właściwe sądy lub organy weryfikowały, czy warunki określone w ust. 1 i 2 zostały spełnione. W przypadku gdy warunki te zostały spełnione, państwa członkowskie zapewniają, aby wyznaczone sądy lub organy administracyjne przekazywały zarządcy, który wystąpił z takim wnioskiem, odpowiednie informacje o rachunkach bankowych uzyskane w wyniku dostępu i wyszukiwania zgodnie z ust. 1 i 2.**

5. *Dostęp do informacji i ich wyszukiwanie na podstawie ust. 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla krajowych gwarancji proceduralnych oraz unijnych i krajowych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje o rachunkach bankowych uzyskane zgodnie z ust. 1 i 2 były przetwarzane wyłącznie w celach, dla których zostały uzyskane, również w przypadku gdy są przetwarzane przez zarządców.*
6. *Państwa członkowskie zapewniają, aby zarządcy, przetwarzając informacje o rachunkach bankowych uzyskane zgodnie z ust. 1 i 2, posiadali odpowiednie procedury wewnętrzne dotyczące odpowiedniego zarządzania informacjami poufnymi.*
7. Na potrzeby ust. 1 i 2 dostęp *do informacji o rachunkach bankowych* i ich wyszukiwanie uznaje się za bezpośrednie i natychmiastowe między innymi w przypadku, gdy organy krajowe prowadzące **■ rejestry** rachunków bankowych szybko przekazują informacje o rachunkach bankowych wyznaczonym sądom *lub organom administracyjnym* za pośrednictwem automatycznego mechanizmu, o ile w żądane dane lub informacje, które mają zostać przekazane, nie może ingerować żadna instytucja pośrednicząca.

Artykuł 16

Warunki dostępu wyznaczonych sądów *i organów administracyjnych do informacji o rachunkach bankowych* oraz ■ wyszukiwania przez nie tych informacji

1. **Państwa członkowskie zapewniają, aby** z dostępu do informacji o rachunkach bankowych i możliwości ich wyszukiwania zgodnie z art. 15 korzystali wyłącznie po indywidualnym rozpatrzeniu każdego przypadku pracownicy każdego wyznaczonego sądu **lub organu administracyjnego, którzy** zostali specjalnie wyznaczeni i upoważnieni do wykonywania tych zadań.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby:
 - a) pracownicy, **o których mowa w ust. 1**, przestrzegali wysokich standardów zawodowych w zakresie poufności i ochrony danych **oraz** działali w sposób wysoce etyczny i ■ posiadali odpowiednie kwalifikacje;
 - b) wdrożono środki techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo danych zgodnie z wysokimi standardami technologicznymi na potrzeby korzystania przez wyznaczone sądy **i organy administracyjne** z uprawnienia do dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich wyszukiwania zgodnie z art. 15.

Artykuł 17

Monitorowanie dostępu wyznaczonych sądów *i organów administracyjnych do informacji o rachunkach bankowych* oraz wyszukiwania przez nie tych informacji

1. Państwa członkowskie stanowią, że organy prowadzące **■ rejestry** rachunków bankowych zapewniają rejestrowanie logów każdorazowego dostępu przez wyznaczony sąd **lub organ administracyjny** do informacji o rachunkach bankowych oraz ich wyszukiwania. Takie logi zawierają w szczególności:
 - a) sygnaturę sprawy;
 - b) datę i godzinę zapytania lub wyszukiwania;
 - c) rodzaj danych użytych do rozpoczęcia zapytania lub wyszukiwania;
 - d) niepowtarzalne identyfikatory wyników;
 - e) nazwę wyznaczonego sądu **lub organu administracyjnego uzyskującego dostęp do rejestru lub przeprowadzającego w nim wyszukiwanie**;
 - f) niepowtarzalny identyfikator użytkownika przypisany pracownikowi wyznaczonego sądu **lub organu administracyjnego**, który dokonał zapytania **■** oraz, w stosownych przypadkach, sędziemu **lub urzędnikowi**, który zlecił zapytanie lub wyszukiwanie, a także, **o ile jest on dostępny, ■ zarządcy, który wystąpił o to.**

2. Organy prowadzące **rejestry** rachunków bankowych regularnie sprawdzają logi, o których mowa w ust. 1.
3. Logów, o których mowa w ust. 1, używa się wyłącznie **do monitorowania** zgodności z niniejszą dyrektywą i z mającymi zastosowanie **przepisami** prawa Unii **dotyczącymi** ochrony danych. Logi te są chronione za pomocą odpowiednich środków przed nieuprawnionym dostępem i usuwane pięć lat po ich utworzeniu, chyba że są wymagane na potrzeby trwających procedur monitorowania.

Rozdział 2

Dostęp zarządców do informacji o beneficjentach rzeczywistych

Rozdział 18

Dostęp zarządców do informacji o beneficjentach rzeczywistych

Państwa członkowskie zapewniają, aby **zarządcy, na potrzeby** identyfikacji i śledzenia składników majątku mających znaczenie dla postępowania upadłościowego, w związku z którym ich powołano, mieli w odpowiednim czasie dostęp do **następujących informacji dotyczących beneficjentów rzeczywistych podmiotów prawnych i porozumień prawnych**, które są przechowywane w **zintegrowanych centralnych** rejestrach beneficjentów rzeczywistych, **oraz aby dostęp ten był udzielany bez powiadamiania danego podmiotu, porozumienia lub beneficjenta rzeczywistego:**

- a) imię i **nazwisko beneficjenta rzeczywistego;**

- b) *miesiąc i rok urodzenia beneficjenta rzeczywistego;*
- c) *państwo zamieszkania oraz obywatelstwo lub obywatelstwa beneficjenta rzeczywistego;*
- d) *w przypadku beneficjentów rzeczywistych podmiotów prawnych – informacje o charakterze posiadanej własności lub sprawowanej kontroli;*
- e) *w przypadku beneficjentów rzeczywistych trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, lub podobnych porozumień prawnych – informacje o charakterze ich własności rzeczywistej.*

Rozdział 3

Dostęp zarządców do krajowych rejestrów i baz danych

Rozdział 19

Dostęp zarządców do krajowych rejestrów i baz danych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarządcy, niezależnie od państwa członkowskiego, w którym ich powołano, mieli bezpośredni i szybki dostęp do *informacji niezbędnych do identyfikacji i śledzenia składników majątku wchodzących w skład masy upadłościowej, a także składników majątku będących przedmiotem powództw dotyczących nieważności lub bezskuteczności czynności, które to informacje są przechowywane w istniejących krajowych rejestrach i bazach danych* wymienionych w załączniku , *zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym.*

2. W odniesieniu do dostępu do krajowych rejestrów **i baz danych** wymienionych w załączniku **każde** państwo członkowskie zapewnia, aby zarządcy powołani w innym państwie członkowskim nie podlegali **merytorycznym** warunkom dostępu, które są formalnie lub faktycznie mniej korzystne niż warunki **mające zastosowanie** do zarządców powołanych w danym państwie członkowskim.
3. **Państwa członkowskie do dnia... [36 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy] poinformują Komisję o istniejących krajowych rejestrach i bazach danych wymienionych w załączniku oraz o wszelkich zmianach w tym zakresie.**

Komisja publikuje informacje przekazane przez państwa członkowskie na podstawie akapitu pierwszego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość”.

Rozdział 4

Dostęp zarządców z innego państwa członkowskiego do sądów

Artykuł 20

Dostęp zarządców z innego państwa członkowskiego do sądów

W odniesieniu do prawa do wszczęcia postępowania lub do występowania przed sądami lub organami w celu dochodzenia roszczeń majątkowych w imieniu masy upadłościowej każde państwo członkowskie zapewnia, aby zarządcy powołani w innych państwach członkowskich nie podlegali warunkom, które są mniej korzystne niż warunki mające zastosowanie do zarządców powołanych w tym państwie członkowskim.

Tytuł IV
POSTĘPOWANIE W TRYBIE PRZYGOTOWANEJ LIKWIDACJI

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Artykuł 21

Postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji było *dostępne przynajmniej dla dłużników, co do których zachodzi prawdopodobieństwo niewypłacalności zgodnie z prawem krajowym.*

Państwa członkowskie mogą postanowić, że etap przygotowawczy nie może zostać rozpoczęty w przypadkach, gdy dłużnik jest niezdolny do spłaty długów w terminie wymagalności zgodnie z prawem krajowym.

2. *Postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji może na mocy prawa krajowego stanowić odrębne postępowanie lub część istniejącego postępowania upadłościowego.*
3. *Państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy, którzy uczestniczą w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji, zachowywali całkowitą, lub przynajmniej częściową, kontrolę nad swoim majątkiem i nad bieżącą działalnością przedsiębiorstwa na etapie przygotowawczym.*

4. *Przepisy krajowe mają zastosowanie do kwestii, które nie są regulowane niniejszym tytułem ■, w tym do kolejności zaspokajania wierzytelności, podziału uzyskanych środków, obowiązków i odpowiedzialności dłużnika i członków zarządu dłużnika, wynagrodzenia zarządcy oraz do rodzaju, zakresu i formy udziału wierzycieli, z wyjątkiem, w stosowanych przypadkach, kwestii związanych z zatwierdzeniem sprzedaży.*

Artykuł 22

Związek z innymi aktami prawnymi Unii

1. Etap likwidacji ■ *przeprowadza się w drodze postępowania upadłościowego innego niż postępowanie dotyczące restrukturyzacji zapobiegawczej.*

W państwach członkowskich, w których ma zastosowanie rozporządzenie (UE) 2015/848, etap likwidacji przeprowadza się w drodze postępowania upadłościowego, określonego w załączniku A do rozporządzenia (UE) 2015/848, innego niż postępowanie dotyczące restrukturyzacji zapobiegawczej.

2. *Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy 2001/23/WE i przepisów krajowych ją wdrażających.*

Na potrzeby art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/23/WE, gdy etap likwidacji toczy się w ramach postępowania, które może zakończyć się likwidacją dłużnika, etap likwidacji uznaje się za postępowanie upadłościowe lub inne podobne postępowanie, wszczęte w celu likwidacji majątku zbywającego znajdującego się pod nadzorem właściwego organu publicznego.

Rozdział 2

Etap przygotowawczy

Artykuł 23

Powołanie podmiotu monitorującego

1. *Państwa członkowskie zapewniają, aby etap przygotowawczy rozpoczynał się z inicjatywy dłużnika, po powołaniu podmiotu monitorującego. Procedurę powołania podmiotu monitorującego określa prawo krajowe.*

2. *Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący był niezależny od dłużnika i wszelkich osób blisko powiązanych z dłużnikiem. Państwa członkowskie mogą przewidzieć dodatkowe wymogi dotyczące niezależności podmiotu monitorującego od wspólników albo akcjonariuszy lub wierzycieli.*
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby *jako podmiot monitorujący mogły zostać powołane* wyłącznie ■ osoby, które ■ spełniają kryteria kwalifikowalności mające zastosowanie wobec zarządców w państwie członkowskim, w którym *przeprowadza się* postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji.

Artykuł 24

Zasady mające zastosowanie do etapu przygotowawczego

1. *Państwa członkowskie zapewniają, aby proces sprzedaży przeprowadzony na etapie przygotowawczym był konkurencyjny, przejrzysty, sprawiedliwy oraz spełniał standardy rynkowe.*
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący, *w razie potrzeby z pomocą dłużnika:*
 - a) uzasadnił, dlaczego uznaje, że *spełnione zostały wymogi określone w ust. 1;*
 - b) rekomendował najlepszego oferenta jako nabywcę przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa w trybie przygotowanej likwidacji zgodnie z art. 33;
 - c) przedstawił deklarację, ■ że – *na podstawie jego oceny* – najlepsza oferta nie stanowi ■ naruszenia kryterium najlepszej ochrony interesów wierzycieli.

■

Podmiot monitorujący dokumentuje każdy etap procesu sprzedaży i składa z niego pisemne sprawozdania. Te dokumenty i sprawozdania udostępniane są w odpowiednim czasie w formacie cyfrowym. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący podlegał takim samym wymogom dotyczącym poufności jak zarządca.

3. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że w celu zapewnienia uzyskania uczciwej ceny rynkowej przeprowadzana jest publiczna licytacja, zgodnie z art. 29 ust. 3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że taką publiczną licytację przeprowadza się w szczególności w sytuacjach, gdy co najmniej jeden wierzyciel wykaże, że istnieją uzasadnione wątpliwości co do tego, czy najlepsza oferta rekomendowana przez podmiot monitorujący odzwierciedla uczciwą cenę rynkową. Państwa członkowskie mogą postanowić, że w przypadku gdy przeprowadzana jest publiczna licytacja obowiązki określone w ust. 1 i ust. 2 lit. a) nie mają zastosowania do podmiotu monitorującego.*
4. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że w przypadku gdy rekomendacja, o której mowa w ust. 2 lit. b), została zatwierdzona przez wierzycieli zgodnie z prawem krajowym, ust. 1 i ust. 2 lit. a) nie mają zastosowania.*

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby:
- a) **jeżeli** nie następuje etap likwidacji, **podmiot monitorujący otrzymywał wynagrodzenie od dłużnika;**
 - b) **jeżeli** następuje etap likwidacji, **wynagrodzenie podmiotu monitorującego było pokrywane masy upadłościowej.**

Artykuł 25

Wstrzymanie indywidualnych czynności egzekucyjnych

Państwa członkowskie zapewniają, aby na etapie przygotowawczym, w przypadku gdy dłużnik znajduje się w sytuacji prawdopodobieństwa niewypłacalności lub jest niewypłacalny zgodnie z prawem krajowym, mógł on skorzystać z wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy (UE) 2019/1023 **na etapie przygotowawczym albo w związku z innym rodzajem postępowania upadłościowego, w którym dłużnik zachowuje całkowitą lub przynajmniej częściową kontrolę nad swoim majątkiem i nad bieżącą działalnością przedsiębiorstwa oraz w którym można kontynuować i zakończyć sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność.**

Artykuł 26

Zawieszenie rozpoczęcia etapu likwidacji

Państwa członkowskie mogą postanowić, że w przypadku gdy wierzyciel złoży wniosek o ogłoszenie upadłości podczas etapu przygotowawczego, rozpoczęcie etapu likwidacji może zostać zawieszona, jeżeli, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, rozpoczęcie tego etapu nie leżałoby w ogólnym interesie wierzycieli.

Artykuł 27

Zakończenie etapu przygotowawczego

- 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby etap przygotowawczy był ograniczony czasowo.*
- 2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że etap przygotowawczy może zostać zakończony w przypadku gdy:*
 - a) dłużnik nie udziela niezbędnej pomocy zgodnie z art. 24 ust. 2;*
 - b) dłużnik nie działa z należytą starannością na etapie przygotowawczym; lub*
 - c) etap przygotowawczy nie ma racjonalnych perspektyw powodzenia.*

Rozdział 3
Etap likwidacji

Artykuł 28

Etap likwidacji

■ Państwa członkowskie zapewniają, aby etap likwidacji *rozpoczynał się wraz z podjęciem decyzji o wszczęciu postępowania upadłościowego*, o którym mowa w art. 22 ust. 1, zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 29

Zasady mające zastosowanie do etapu likwidacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby po rozpoczęciu etapu likwidacji sąd *lub właściwy organ* zezwalały na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa, *przynajmniej w jednym z następujących przypadków:*
 - a) *nabywcę proponuje podmiot monitorujący, pod warunkiem że dany podmiot monitorujący wydał opinię potwierdzającą, że proces sprzedaży, który miał miejsce na etapie przygotowawczym, był zgodny z wymogami określonymi w art. 24 ust. 1 oraz że sąd lub właściwy organ uznał, że spełnione zostały wymogi określone w art. 24 ust. 1 i 2;*
 - b) *nabywca jest wybierany w drodze publicznej licytacji, w przypadku gdy państwa członkowskie przewidują taką licytację zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu; lub*

c) *sprzedaż na rzecz nabywcy jest zatwierdzana przez wierzycieli zgodnie z art. 24 ust. 4.*

2. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa na mocy ust. 1 lit. c) jest zatwierdzana przez wierzycieli bez zezwolenia sądu lub właściwego organu, jeżeli zgodnie z prawem krajowym sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa wymaga zgody wierzycieli.*

3. **■** *Publiczna licytacja, o której mowa w art. 24 ust. 3, nie może trwać dłużej niż trzy miesiące.*

Oferta wybrana przez podmiot monitorujący stanowi ofertę początkową w publicznej licytacji.

Państwa członkowskie zapewniają, aby ochrona przyznana oferentowi początkowemu na etapie przygotowawczym **■** była współmierna i proporcjonalna **■** .

4. *Państwa członkowskie postanawiają, że sąd lub właściwy organ mogą zdecydować o przeprowadzeniu wyceny przedsiębiorstwa dłużnika jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność ze względu na to, że najlepsza oferta może nie spełniać kryterium najlepszej ochrony interesów wierzycieli.*

W przypadku gdy na mocy prawa krajowego sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa wymaga zgody wierzycieli, państwa członkowskie mogą postanowić, że decyzja, o której mowa w akapicie pierwszym, może zostać podjęta przez wierzycieli bez udziału sądu lub właściwego organu.

Artykuł 30

Przejęcie lub rozwiązanie umów wzajemnych podlegających wykonaniu

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby nabywca przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa przejął umowy wzajemne podlegające wykonaniu, które są niezbędne do kontynuowania działalności **tego** przedsiębiorstwa i których zawieszenie doprowadziłoby do wstrzymania działalności gospodarczej. Takie przejęcie nie wymaga zgody kontrahenta lub kontrahentów dłużnika.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania w przypadku gdy nabywca przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa jest konkurentem kontrahenta lub kontrahentów dłużnika.

2. ***Państwa członkowskie mogą postanowić, że wymagana jest zgoda kontrahenta lub kontrahentów dłużnika, w zależności od rodzaju umowy, charakteru stron lub interesów przedsiębiorstwa.***

3. *Bez uszczerbku dla innych praw do rozwiązania umowy, państwa członkowskie mogą postanowić, że kontrahent lub kontrahenci mogą rozwiązać umowy wzajemne podlegające wykonaniu, przejęte na mocy ust. 1, z zastrzeżeniem okresu wypowiedzenia, nie krótszego niż trzy miesiące od ich przejęcia, o ile kontrahent lub kontrahenci doznaliby w wyniku przejęcia umowy nieuzasadnionego uszczerbku.*

4. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że umowy wzajemne podlegające wykonaniu dotyczące licencji na prawa własności intelektualnej i przemysłowej, w przypadku których to umów licencjodawcą jest dłużnik, nie są rozwiązywane bez zgody licencjobiorcy.*

Artykuł 31

Długi i zobowiązania przedsiębiorstwa nabytego w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji

- 1. Bez uszczerbku dla art. 30 i art. 38 ust. 1 i 2, jak również dla zobowiązań wynikających ze stosunków pracy, na które wpływ ma sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego części, państwa członkowskie zapewniają, aby nabywca nabył przedsiębiorstwo dłużnika lub część tego przedsiębiorstwa bez długów i zobowiązań, chyba że nabywca wyraźnie zgodzi się odpowiadać za długi i zobowiązania przedsiębiorstwa lub jego części.*
- 2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla przepisów krajowych stanowiących, że postępowanie dłużnika jest uwzględniane przy ocenie odpowiedzialności nabywcy za szkody, jeżeli takie postępowanie można przypisać nabywcy zgodnie z mającym zastosowanie prawem.*

Artykuł 32

▮ Zawieszający skutek odwołań

Państwa członkowskie *mogą postanowić, że w przypadku gdy prawo krajowe przewiduje* możliwość wniesienia odwołania *od* orzeczenia sądu *lub od decyzji właściwego organu* dotyczących zezwolenia na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub *części* tego przedsiębiorstwa lub realizacji tej sprzedaży, *takie odwołanie nie* wywołuje skutku zawieszającego, *chyba że podjęte zostaną* odpowiednie *środki* w celu zabezpieczenia ewentualnej szkody, mogącej wyniknąć z *nieuzasadnionego* wstrzymania realizacji sprzedaży, *takie jak wymóg złożenia zabezpieczenia przez wnoszącego odwołanie lub ponoszenie przez niego odpowiedzialności za taką szkodę.*

▮

Rozdział 4 Przepisy *wspólne* ■

Artykuł 33

Kryteria wyboru najlepszej oferty

Państwa członkowskie *określają* kryteria *wyboru* najlepszej oferty w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji. *Państwa członkowskie zapewniają, aby kryteria te* były takie same jak kryteria *stosowane przy wyborze* między konkurencyjnymi ofertami w postępowaniu *upadłościowym*.

Do kryteriów, o których mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie mogą włączyć utrzymanie zatrudnienia.

Artykuł 34

Odpowiedzialność cywilna podmiotów monitorujących i zarządców

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty monitorujące i zarządcy ponosili odpowiedzialność za szkody *wyrażone wierzycielom w wyniku umyślnego lub wynikającego z zaniedbania* niewywiązania się przez nich z obowiązków na mocy niniejszego tytułu ■ .

Artykuł 35

Osoby blisko powiązane z dłużnikiem w procesie sprzedaży

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby blisko powiązane z dłużnikiem miały możliwość nabycia przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem spełnienia wszystkich następujących warunków:
 - a) *osoby blisko powiązane z dłużnikiem* ujawniają podmiotowi monitorującemu *w składanej przez nie ofercie* ■ swoje powiązanie z dłużnikiem;
 - b) ■ podmioty *inne niż te, o których mowa w lit. a)*, otrzymują odpowiednie informacje na temat istnienia osób blisko powiązanych z dłużnikiem oraz ich powiązań z tym dłużnikiem;
 - c) *w przypadku przewidzianym w art. 29 ust. 1 lit. a), na potrzeby deklaracji podmiotu monitorującego, o której mowa w art. 24 ust. 2 lit. c), dokonywana jest wycena przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność;*
 - d) podmioty, które nie są blisko powiązane z dłużnikiem, otrzymują wystarczająco dużo czasu na złożenie oferty.

Państwa członkowskie postanawiają, że w przypadku *wykazania, że osoba blisko powiązana z dłużnikiem nie spełniła warunków określonych w akapicie pierwszym lit. a)*, ■ *sąd lub właściwy organ mogą uchylić* korzyści, o których mowa w art. 31 ust. 1.

2. W przypadku gdy oferta złożona przez osobę blisko powiązaną z dłużnikiem jest **uznana za najlepszą** ofertę, państwa członkowskie **mogą** wprowadzić dodatkowe zabezpieczenia dotyczące zezwolenia na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa oraz dotyczące realizacji takiej sprzedaży. ■

Artykuł 36

Finansowanie przejściowe

1. W przypadku gdy potrzebne jest finansowanie przejściowe, państwa członkowskie zapewniają, aby:
- a) ***finansowanie przejściowe nie zostało uznane za nieważne, unieważnialne lub bezskuteczne; oraz***
 - b) ***podmioty zapewniające finansowanie przejściowe nie ponosiły odpowiedzialności cywilnej, administracyjnej ani karnej z tego powodu, że finansowanie takie wiąże się ze szkodą dla ogółu wierzycieli, chyba że przepisy krajowe przewidują inne przesłanki takiej odpowiedzialności.***
2. ***Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że w ramach późniejszego postępowania upadłościowego podmioty zapewniające nowe finansowanie lub finansowanie przejściowe są uprawnione do otrzymania płatności z pierwszeństwem wobec innych wierzycieli, których roszczenia byłyby w przeciwnym razie tak samo lub bardziej uprzywilejowane.***

3. *Z zastrzeżeniem kolejności zaspokajania wierzytelności powstałych w trakcie postępowania upadłościowego państwa członkowskie mogą postanowić, że:*
- a) *na rzecz podmiotów zapewniających finansowanie przejściowe mogą zostać ustanowione zabezpieczenia na wpływach ze sprzedaży w celu zabezpieczenia spłaty wierzytelności tych podmiotów; oraz*
 - b) *finansowanie przejściowe może zostać zaliczone na poczet ceny należnej zgodnie z wybraną ofertą, jeżeli zostało ono udzielone przez zainteresowanych oferentów.*
4. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że ust. 1 ma zastosowanie wyłącznie do finansowania przejściowego, które zostało poddane kontroli ex ante.*

Artykuł 37

Prawa pierwokupu i oferta z zaliczeniem wierzytelności na poczet ceny

1. *Bez uszczerbku dla art. 38 ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby oferentom nie przyznawano praw pierwokupu. Państwa członkowskie mogą postanowić, że ustawowe prawa pierwokupu, na które nie ma wpływu niewypłacalność dłużnika, są utrzymane i podlegają wykonaniu.*

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy na przedsiębiorstwie podlegającym postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji ustanowione są zabezpieczenia, wierzyciele będący beneficjentami tych zabezpieczeń mogli potrącić swoje wierzytelności z *ceny nabycia jedynie do wysokości nieprzekraczającej* wartości rynkowej przedsiębiorstwa.

Artykuł 38

Ochrona interesów wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zabezpieczenia *lub inne obciążenia* były *podczas* postępowania w trybie przygotowanej likwidacji zwalniane zgodnie z tymi samymi wymogami jakie miałyby zastosowanie w postępowaniu *upadłościowym na podstawie prawa krajowego*.
2. Państwa członkowskie, *których prawo uzależnia* zwolnienie zabezpieczeń *w postępowaniu upadłościowym od zgody wierzycieli zabezpieczonych, mogą postanowić, że taka zgoda nie jest wymagana w toku postępowania w trybie przygotowanej likwidacji*.

Artykuł 39

Wpływ procedur z zakresu prawa konkurencji na terminy lub pomyślny wynik oferty

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący **lub dłużnik podejmowali odpowiednie kroki w celu** uzyskania ofert alternatywnych w przypadku znacznego ryzyka opóźnienia w związku z postępowaniem z zakresu prawa konkurencji lub znacznego ryzyka wydania przez organ ochrony konkurencji decyzji odmownej w związku z oferty złożonej na etapie przygotowawczym.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący mógł otrzymywać informacje na temat mających zastosowanie procedur z zakresu prawa konkurencji oraz wyników takich procedur, które mogłyby wpłynąć na ramy czasowe lub pomyślny wynik oferty, **pod warunkiem że** ujawnienie informacji przez **organ** ochrony konkurencji **nie jest sprzeczne z przepisami krajowymi dotyczącymi ochrony tajemnic przedsiębiorstwa**. W tym względzie podmiot monitorujący podlega obowiązkowi **zachowania poufności zgodnie z prawem krajowym**.

3. Państwa członkowskie zapewniają możliwość nieuwzględnienia oferty, jeżeli pociąga ona za sobą znaczne ryzyko opóźnienia, o którym mowa w ust. 1, o ile spełnione są następujące warunki:
- a) oferta ta nie jest jedyną ofertą; oraz
 - b) opóźnienie w zawarciu *sprzedaży na rzecz* danego oferenta spowodowałoby szkodę *dla* przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa.

Tytuł V

OBOWIĄZEK CZŁONKÓW ZARZĄDU W ZAKRESIE WYSTĄPIENIA O WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA UPADŁOŚCIOWEGO I ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA

Artykuł 40

Obowiązki członków zarządu

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie zarządu spółki, która stanie się niewypłacalna *zgodnie z prawem krajowym, mieli obowiązek złożyć wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego, z wyjątkiem postępowania dotyczącego restrukturyzacji zapobiegawczej.*

W państwach członkowskich, w których zastosowanie ma rozporządzenie (UE) 2015/848, obowiązek złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego odnosi się do postępowań określonych w załączniku A do tego rozporządzenia, z wyjątkiem postępowania dotyczącego restrukturyzacji zapobiegawczej.

2. *Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do sądu lub organu właściwego do prowadzenia postępowania upadłościowego w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym członkowie zarządu dowiedzieli się – lub można w sposób uzasadniony oczekiwać, że dowiedzieli się – o niewypłacalności tej spółki zgodnie z prawem krajowym.*

Artykuł 41

Niestosowanie lub zawieszenie obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego

1. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek, o którym mowa w art. 40 ust. 1, nie ma zastosowania do członków zarządu, którzy są osobami fizycznymi i są osobiście odpowiedzialni za wszystkie długi spółki.*
2. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek, o którym mowa w art. 40 ust. 1, można spełnić poprzez publiczne udostępnienie informacji na temat niewypłacalności spółki w drodze powiadomienia w rejestrze publicznym przed upływem terminu, o którym mowa w art. 40 ust. 2, tak by zapewnić wierzycielom możliwość złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego.*
3. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek, o którym mowa w art. 40 ust. 1, zostaje zawieszony, jeżeli członkowie zarządu podejmą środki mające na celu uniknięcie wyrządzenia szkód wierzycielom niewypłacalnej spółki i zapewniające ogółowi wierzycieli poziom ochrony równoważny poziomowi ochrony, jaki zostałby zapewniony poprzez spełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 40 ust. 1.*

■ Odpowiedzialność cywilna *członków zarządu*

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby *członkowie zarządu* niewypłacalnej *spółki* ponosili odpowiedzialność, *zgodnie z prawem krajowym, za szkody wyrządzone* wierzycielom w wyniku niespełnienia przez nich *obowiązku, o którym mowa* w art. 40.
2. *W przypadku gdy państwa członkowskie skorzystały z możliwości przewidzianej w art. 41 ust. 3, zapewniają one, aby członkowie zarządu, którzy podejmują środki określone w tym przepisie, ponosili odpowiedzialność, zgodnie z prawem krajowym, za szkody wyrządzone wierzycielom, które nie powstałyby, gdyby wystąpiono o wszczęcie postępowania upadłościowego zgodnie z art. 40 ust. 1.*
3. *Państwa członkowskie mogą postanowić, że odpowiedzialność, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, jest wyłączona w przypadku gdy – i w zakresie, w jakim – członkowie zarządu mogą wykazać, na podstawie obiektywnych okoliczności, że istniało racjonalne prawdopodobieństwo, iż środki takie zapewnią wierzycielom równie dobry lub lepszy rezultat niż rezultat wynikający ze spełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 40 ust. 1.*

Artykuł 43

Związek z innymi instrumentami prawnymi

Niniejszy tytuł pozostaje bez uszczerbku dla art. 7 dyrektywy (UE) 2019/1023.

Tytuł VI

KOMITET WIERZYCIELI

Rozdział 1

Ustanowienie komitetu wierzycieli i jego członkowie

Artykuł 44

Ustanowienie komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby *po wszczęciu postępowania upadłościowego* ustanawiano komitet wierzycieli w przypadkach, gdy tak zdecyduje *lub z takim wnioskiem zwróci się* walne zgromadzenie wierzycieli, *lub – jeżeli przepisy krajowe nie przewidują walnego zgromadzenia wierzycieli – gdy wierzyciele zwrócą się o to zgodnie z prawem krajowym.*

2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że komitet wierzycieli może zostać ustanowiony *przed* wszczęciem postępowania upadłościowego *zgodnie z prawem krajowym*.

Państwa członkowskie zapewniają, aby o składzie komitetu wierzycieli *decydowano w momencie jego* ustanowienia.

3. Państwa członkowskie mogą *postanowić, że* komitet wierzycieli nie jest ustanawiany *w przypadku gdy – ze względu na okoliczności związane z charakterem i zakresem działania przedsiębiorstwa dłużnika – uznają, że koszty związane z ustanowieniem komitetu wierzycieli przewyższałyby wynikające z tego korzyści*. Państwa członkowskie zapewniają, aby te okoliczności – do których mogą należeć: niewielkie znaczenie gospodarcze masy upadłościowej, niska liczba wierzycieli, *niewielki rozmiar* przedsiębiorstwa dłużnika *lub negatywny wpływ potencjalnych opóźnień związanych z ustanowieniem komitetu wierzycieli na sytuację dłużnika – były jasno sprecyzowane w prawie krajowym*.

Artykuł 45

Powołanie i skład komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby *w przypadku ustanowienia komitetu wierzycieli na podstawie art. 44* członkowie komitetu wierzycieli byli niezwłocznie powoływani przez walne zgromadzenie wierzycieli albo w drodze decyzji sądu ■ .

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby *skład* komitetu wierzycieli w sposób sprawiedliwy *odzwierciedlał, na ile to możliwe*, różne interesy wierzycieli.

Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy wśród wierzycieli znajdują się pracownicy, pracownicy ci lub ich przedstawiciele mogli być powoływani na członków komitetu wierzycieli, chyba że istnieje inny, co najmniej równoważny mechanizm, który umożliwia reprezentowanie interesów pracowników w postępowaniu upadłościowym.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że na członków komitetu wierzycieli mogą być powoływane również osoby i podmioty niebędące wierzycielami.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby [] wierzyciele transgraniczni [] mogli być powoływani na członków komitetu wierzycieli.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby *w przypadku gdy prawo krajowe przewiduje możliwość wniesienia odwołania*, każda zainteresowana strona *określona zgodnie z prawem krajowym* mogła zaskarżyć przed sądem powołanie członka lub członków komitetu wierzycieli ze względu na fakt, że powołania nie dokonano zgodnie z mającym zastosowanie prawem.

Artykuł 46

Odwołanie i zastąpienie członków

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające [] przyczyny *i procedury* odwołania i zastąpienia członków komitetu wierzycieli []. W przepisach tych *przewiduje się* także sytuacje, w których członkowie komitetu wierzycieli składają rezygnację lub są niezdolni do wykonywania *swoich obowiązków*.
2. Podstawy odwołania, *o których mowa w ust. 1*, obejmują co najmniej umyślne lub wynikające z rażącego zaniedbania [] *poważne* naruszenie [] obowiązków względem *interesów ogółu* wierzycieli, *takie jak sytuacje konfliktu* interesów.

Rozdział 2
Metody pracy i zadania komitetu wierzycieli

Artykuł 47

Metody pracy komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie ustanawiają *przepisy określające następujące aspekty metod pracy komitetu wierzycieli*:
 - a) *procedurę głosowania, w tym* uprawnienie do głosowania i wymagane kworum;
 - b) konflikty interesów;
 - c) poufność informacji;
 - d) *sposób dokumentowania podejmowanych decyzji.*

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli mógł *doprecyzowywać metody swojej pracy w drodze protokołów, pod warunkiem że takie protokoły są zgodne z zasadami określonymi w ust. 1. Protokoły takie* udostępnia się *co najmniej* sądowi i zarządcy.

3. Państwa członkowskie *przewidują, że członkowie komitetu wierzycieli mogą uczestniczyć w ich obradach i głosować osobiście albo za pośrednictwem środków elektronicznych. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że członkowie komitetu wierzycieli mają możliwość głosowania w trybie pisemnym.*
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie komitetu wierzycieli *mogli* być reprezentowani przez *należycie umocowaną osobę*.

Artykuł 48

Zadania, prawa i obowiązki komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli posiadał uprawnienia, *które zabezpieczają jego udział w postępowaniu upadłościowym i umożliwiają mu weryfikację działań zarządców lub dłużnika, w przypadku gdy sprawuje on zarząd własny, w tym:*
 - a) prawo do wysłuchania *i bycia wysłuchanym przez zarządców w sprawach będących przedmiotem zainteresowania ogółu wierzycieli, w tym w odniesieniu do decyzji o zasadniczym znaczeniu dotyczących np. sprzedaży składników majątku poza zwykłym tokiem działalności przedsiębiorstwa;*
 - b) prawo do *bycia wysłuchanym w postępowaniu upadłościowym;*

- c) *prawo do żądania i otrzymania istotnych i niezbędnych informacji od reprezentowanych wierzycieli i od zarządców lub, gdy dłużnik sprawuje zarząd własny, od dłużnika.*

Państwa członkowskie mogą również postanowić, że komitet wierzycieli ma prawo powołania sekretarza i do zwracania się o zewnętrzne porady w sprawach będących przedmiotem zainteresowania wierzycieli, których reprezentuje.

2. *Państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli, wykonując swoje zadania, reprezentował interesy ogółu wierzycieli i działał niezależnie od zarządców.*

Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie komitetu wierzycieli podczas wykonywania swoich funkcji reprezentowali interesy ogółu wierzycieli i działali w dobrej wierze.

3. **■** Państwa członkowskie *mogą* powierzyć komitetowi wierzycieli uprawnienie do zatwierdzania niektórych decyzji lub czynności prawnych. *W takim przypadku* państwa członkowskie jasno określają sprawy, w których takie zatwierdzenie jest wymagane; sprawy takie *mogą obejmować wszelkie decyzje o szczególnym znaczeniu dla przebiegu postępowania.*

4. *Państwa członkowskie zapewniają, aby wierzyciele, członkowie komitetów wierzycieli oraz osoby udzielające wsparcia komitetom wierzycieli w ramach swojej działalności zawodowej zachowywali poufność informacji poufnych uzyskanych w związku z działalnością komitetu.*

Artykuł 49

Wydatki i wynagrodzenie

1. Państwa członkowskie określają, kto pokrywa wydatki ponoszone przez komitet wierzycieli **lub jego poszczególnych członków** w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 48.
2. Jeżeli wydatki, o których mowa w ust. 1, pokrywane są z masy upadłościowej, państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli **lub jego poszczególni członkowie prowadzili** ewidencję takich wydatków, a sąd **lub właściwy organ** lub zarządca byli uprawnieni do ograniczania nieuzasadnionych **lub** nieproporcjonalnych wydatków.
3. Jeżeli państwa członkowskie dopuszczają wynagradzanie członków komitetu wierzycieli i jeżeli takie wynagrodzenie pokrywane jest z masy upadłościowej, państwa członkowskie zapewniają, aby wynagrodzenie było proporcjonalne do pełnionej funkcji ■ .

Artykuł 50
Odpowiedzialność

1. ***Państwa członkowskie zapewniają stosowanie przynajmniej jednej z następujących zasad:***
 - a) ***członkowie komitetu wierzycieli nie ponoszą odpowiedzialności osobistej za działania podejmowane w charakterze członków komitetu, chyba że stwierdzono, że umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania naruszyli swoje obowiązki w odniesieniu do interesów wierzycieli;***
 - b) ***odpowiedzialność osobista członków komitetu wierzycieli za działania podejmowane w charakterze członków komitetu jest objęta ubezpieczeniem pokrywanym z masy upadłościowej zgodnie z art. 49 ust. 2.***

2. ***W przypadku gdy państwa członkowskie powierzają komitetowi wierzycieli uprawnienia do zatwierdzania określonych decyzji lub transakcji, państwa członkowskie mogą postanowić, że członkowie komitetu wierzycieli ponoszą taką samą odpowiedzialność jak zarządca.***

Tytuł VII
ŚRODKI ZWIĘKSZAJĄCE PRZEJRZYSTOŚĆ KRAJOWYCH PRZEPISÓW PRAWA
DOTYCZĄCEGO NIEWYPŁACALNOŚCI

Artykuł 51

Zestawienie kluczowych informacji

1. *Bez uszczerbku dla ust. 10, do dnia ... [39 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy]* każde państwo członkowskie sporządza zestawienie kluczowych informacji dotyczących *najważniejszych* elementów prawa krajowego w zakresie postępowań upadłościowych (*zwane dalej „zestawieniem kluczowych informacji”*) i przekazuje je *Komisji za pośrednictwem* europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”.
2. Zestawienie kluczowych informacji sporządzane jest w języku urzędowym instytucji Unii.
3. Treść zestawienia kluczowych informacji **■** musi być sformułowana w sposób *zwięzły, dokładny, jasny i nietechniczny oraz musi* być przedstawiona *w sposób rzeczowy*.

4. Zestawienie kluczowych informacji **obejmuje** następujące działy w następującym porządku:
- a) warunki wszczęcia postępowania upadłościowego;
 - b) zasady zgłaszania, weryfikacji i uznawania wierzytelności;
 - c) zasady kolejności zaspokojenia wierzytelności oraz podziału środków uzyskanych ze sprzedaży składników majątku w ramach postępowania upadłościowego;
 - d) przeciętny zgłaszany czas trwania postępowań upadłościowych, o których mowa w art. 29 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/1023.
5. Dział, o którym mowa w ust. 4 lit. a), **obejmuje** :
- a) wykaz osób uprawnionych do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego;
 - b) wykaz przesłanek powodujących wszczęcie postępowania upadłościowego;
 - c) sposób i miejsce **składania** wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego ■ ;
 - d) sposób i termin powiadamiania dłużnika o **decyzji w przedmiocie wszczęcia** postępowania upadłościowego.

6. Dział, o którym mowa w ust. 4 lit. b), **obejmuje**:
- a) wykaz osób uprawnionych do zgłoszenia wierzytelności;
 - b) wykaz warunków **zgłoszenia** wierzytelności;
 - c) termin **zgłoszenia** wierzytelności;
 - d) w stosownych przypadkach – sposób **uzyskania** formularza **zgłoszenia** wierzytelności;
 - e) sposób i miejsce zgłaszania wierzytelności;
 - f) sposób weryfikacji i zatwierdzania wierzytelności.

7. Państwa członkowskie aktualizują informacje, o których mowa w ust. 4, w terminie miesiąca od wejścia w życie odpowiednich zmian prawa krajowego. Zestawienia kluczowych informacji zawierają następujące oświadczenie: „Niniejsze zestawienie kluczowych informacji jest prawidłowe według stanu na dzień ... [data przedłożenia informacji Komisji lub data aktualizacji]”.

8. Komisja **zapewnia, aby** zestawienia kluczowych informacji były publicznie **dostępne w języku angielskim, francuskim i niemieckim oraz w języku oryginalnym, jeśli jest inny**, na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość” w dziale dotyczącym niewypłacalności/upadłości dla każdego państwa członkowskiego.
9. Komisja jest uprawniona do modyfikacji formatu zestawienia kluczowych informacji w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 53 ust. 2.
10. **Państwa członkowskie, w których ma zastosowanie rozporządzenie (UE) 2015/848, przekazują zestawienie kluczowych informacji, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, za pośrednictwem Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych ustanowionej decyzją 2001/470/WE w sposób zgodny z art. 86 tego rozporządzenia.**

TYTUŁ VIII
PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 52

Środki nadzwyczajne

- 1. Państwa członkowskie mogą odstąpić od stosowania przepisów krajowych transponujących tytuły II, V i VI w przypadku nadzwyczajnych sytuacji, które poważnie zakłócają działalność gospodarczą na poziomie państw członkowskich lub ich regionów, jeżeli – i w zakresie, w jakim – stosowanie przepisów krajowych transponujących te tytuły wiązałoby się z ryzykiem niewypłacalności na szeroką skalę, w tym w przypadku przedsiębiorstw, które byłyby rentowne w zwykłych okolicznościach.*
- 2. Odstępstwo, o którym mowa w ust. 1, i jego czas trwania są proporcjonalne i ograniczone do tego, co jest niezbędne, aby powstrzymać, złagodzić lub zlikwidować poważne zakłócenia, o których mowa w tym ustępie, lub aby im zapobiec.*
- 3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o odstępstwie, o którym mowa w ust. 1, w ciągu miesiąca od jego wejścia w życie.*

Powiadamiając Komisję zgodnie z akapitem pierwszym, państwa członkowskie podają zestawienie przepisów niniejszej dyrektywy, od których stosują odstępstwo, charakter i zakres wyjątkowych okoliczności, na których opiera się odstępstwo, okres obowiązywania odstępstwa oraz powody, dla których odstępstwo uznaje się za niezbędne, aby powstrzymać, złagodzić lub zlikwidować poważne zakłócenia działalności gospodarczej, o których mowa w ust. 1, lub aby im zapobiec. Komisja informuje o tym niezwłocznie pozostałe państwa członkowskie.

4. *Odstępstwo, o którym mowa w ust. 1, może być stosowane nie dłużej niż przez rok.*

W przypadku gdy – i w zakresie, w jakim – utrzymuje się nadzwyczajna sytuacja, która poważnie zakłóca działalność gospodarczą, stosowanie odstępstwa może zostać przedłużone na kolejne okresy nieprzekraczające sześciu miesięcy, pod warunkiem że państwo członkowskie powiadomi o tym Komisję nie później niż trzy miesiące przed upływem poprzedniego okresu obowiązywania odstępstwa. Przedłużenie to staje się skuteczne, chyba że Komisja zgłosi sprzeciw najpóźniej na miesiąc przed upływem poprzedniego okresu odstępstwa ze względu na niezgodność przedłużenia z wymogami określonymi w ust. 1 i 2.

Artykuł 53
Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ds. restrukturyzacji i niewypłacalności ustanowiony art. 30 dyrektywy (UE) 2019/1023. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 54
Przegląd

Nie później niż ... [7 lat i dziewięć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy], a następnie co pięć lat Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie oceniające stosowanie i wpływ niniejszej dyrektywy. ***Na podstawie tej oceny Komisja przedkłada w stosownym przypadku wniosek ustawodawczy.***

Artykuł 55
Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia ... *[33 miesiące od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy]*. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

W terminie, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, lub do dnia 10 lipca 2029 r., w zależności od tego, który z tych terminów jest późniejszy, państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 15, 16 i 17 niniejszej dyrektywy w zakresie, w jakim odnoszą się one do BARIS.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. *Tytuł II ma zastosowanie wyłącznie do czynności prawnych, które stały się skuteczne od daty wejścia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania niniejszej dyrektywy, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy.*
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 56

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 57

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK

Krajowe **■** rejestry *i bazy danych*, o których mowa w art. 19

- 1) rejestry katastralne;
- 2) rejestry nieruchomości;
- 3) rejestry majątku ruchomego, w tym rejestry pojazdów, statków wodnych i statków powietrznych, *w których rejestrowane są prawa rzeczowe ■* ;
- 4) rejestry darowizn;
- 5) rejestry hipotek;
- 6) **■** rejestry *lub bazy danych zawierające informacje o własności papierów wartościowych, takie jak centralne depozyty papierów wartościowych, zgodnie z definicją w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 909/2014;*
- 7) rejestry zastawów, w tym umów leasingu oraz umów sprzedaży z zastrzeżeniem własności;
- 8) rejestry zawierające informacje o zajęciach majątku;
-
- 9) rejestry praw własności intelektualnej, w tym rejestry patentów i znaków towarowych.